

AASTAARUANNE

STATISTIKAAMET 2015

SISUKORD

Saatesõna	3
2015. aasta põhisündmused.....	4
Ülevaade 2015. aasta statistikaprogrammi täitmisest.....	5
Uued statistikatööd 2016–2020	18
Tarbijate rahulolu riikliku statistikaga	19
Andmeesitajate halduskoormus	28
Riigi andmekogude andmekvaliteet	34
Uued suunad planeerimises ja töökorralduses.....	36
Statistikanõukogu koosseisu vahetus.....	37
Personal	38
Rahvusvaheline koostöö	43
Statistikaamet – aasta parim roheline kontor.....	45
Rahastamine	48
2015. aasta väljaanded	52

HEA LUGEJA!

2015. aasta raputas Eestit mitmel moel. Maailma ja Euroopa sündmuste ja julgeoleku olukorra muutumise tõttu oleme sunnitud ümber hindama oma riigi turvalisuse küsimused. Teisalt on rahvastiku vähenemise (vananemise) prognoosid sundinud meie valitsust mõtlema, kuidas saame hakkama siis, kui meie tööealiste elanike arv väheneb, sest loogiliselt võttes väheneb sel juhul ka riigi palgal olevate töötajate arv. See seab kindlasti enamiku riigiasutustest raske ülesande ette – kuidas uues olukorras toime tulla. Sisulist töömahu vähenemist vähemalt Statistikaametil ette näha pole eelkõige seepärast, et vähenenud ametnike arvu tõttu peaksid need vähesed rohkem faktidele ja usaldusväärsetele andmetele tuginema, et otsuste kvaliteet riigis ei kannataks.

Usun, et Statistikaamet on selle ülesande lahendamiseks suures osas valmis ja kasutab olemasolevaid ressursse targalt. Oleme juba mitu aastat püüdnud oma struktuuri efektiivsemaks muuta, korraldades statistikatööde tegemist ümber. Rakendame LEAN-i juhtimisideoloogiat, et protsesse paremini, sisukamalt ja eesmärgipärasemalt juhtida, ning oleme taotlenud raha statistikasüsteemi moderniseerimiseks ja uuendamiseks. Esimesed tulemused on lootustandvad. 2015. aastal käis Statistikaametit hindamas Eurostati hindamiskomisjon, kelle sõnul on meie pingutused vilja kandnud ning Eesti statistikasüsteem üks paremini Euroopa statistika tegevusjuhisele vastavaid süsteeme. Hilisem Eurostati peadirektori visiit vaid kinnitas, et Statistikaamet on piiratud ressurssidega suutnud saavutada väga hea tulemuse. Ka Eesti enda inimesed, näiteks ajakirjanikud, on hinnanud Statistikaameti usaldusväärset ja koostöövõimekust väga kõrgelt. Oleme muutunud avatumaks, modernsemaks ja efektiivsemaks.

Oma panuse sellesse on andnud meie rohekontori tiitel, uus maja ja uuendused, millega oleme püüdnud suurendada töötajate rahulolu. Oleme uhked oma töötajate üle ning püüame neile jagada tunnustust ja anda tagasisidet. Loodan, et meie kohanemisvõime rõõmustab ka edaspidi nii andmeesitajaid kui ka statistika tarbijaid.

Andres Oopkaup
peadirektor

2015. AASTA PÕHISÜNDMUSED

- 15. jaanuaril sai volitused statistikanõukogu uus koosseis, kes valis oma esimeheks professor Tõnu Kollo.
- 13.–17. aprillini toimus Statistikaametis Euroopa statistika tegevusjuhise põhine välishindamine, milles Statistikaamet sai kõrge hinnangu.
- Aprillis tunnustas konsultatsiooni- ja koolitusfirma Marketingi Instituut Statistikaameti 1. aprilli blogipostitust nädala turundustähe tiitliga tõsise teema vahendamise eest huumoriprisma kaudu.
- 14. mail sai Statistikaamet rohelise kontori sertifikaadi ja ühtlasi aasta parima rohelise kontori auhinna.
- Mais hakkas Statistikaamet välja andma uudiskirja, kuhu on koondatud päevakajalised uudised eri valdkondadest.
- 4.–5. augustil käis Eestis Eurostati peadirektor Walter Radermacher, kes kohtus muu hulgas rahandusministri ja Statistikaameti peadirektoriga ning pidas Statistikaametis avaliku loengu.
- Valiti 2015. aasta parimad:
 - aasta tegu 2015 – statistika edukas levitamine: Mihkel Servinski, Greta Tischler, Marika Kivilaid
 - aasta meeskond 2015 – Statistikaameti meediasuhete korraldajad Anu Ots ja Egle Madiste
 - aasta juht 2015 – andmelao osakonna juhataja Tauno Tamm
 - aasta blogija 2015 – Anu Tõnurist ja Alis Tammur 1. aprillil ilmunud artikliga „Huvitavaid fakte Eesti elust“
 - aasta andmeesitaja 2015 – AS HKScan Estonia
 - aasta andmekogupartner 2015 – Kaitseressursside Amet
 - aasta teaduspartner 2015 – inimgeograaf Rivo Noorkõiv

ÜLEVADE 2015. AASTA STATISTIKAPROGRAMMI TÄITMISEST

Statistikaameti põhiülesanne on pakkuda usaldusväärset ja objektiivset infot Eesti keskkonna, rahvastiku, sotsiaalvaldkonna ja majanduse olukorra ning trendide kohta. Seda infot, riiklikku statistikat, koostab Statistikaamet tarbijate vajadustest lähtudes. Statistikat vajavad oma tööks Eesti ministriumid, Euroopa Liidu (EL) institutsioonid, teadusasutused, ettevõtted, ettevõtete ühendused jt. Eesti riiklikku statistikat saavad, enamasti meedia vahendusel, tarbida kõik nii Eestis kui ka väljaspool Eestit. Üldjuhul vajavad Eesti tarbijad üksikasjalikumat statistikat kui Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid.

Eestis on kaks riikliku statistika tegijat – Statistikaamet ja Eesti Pank. Statistika koostamiseks teeb Statistikaamet statistikatöid, mis esitatakse statistikatööde loeteluna kinnitamiseks Vabariigi Valitsusele. Eesti Panga statistikatööde loetelu kinnitab Eesti Panga president. Statistikaprogramm koosneb nii Statistikaameti kui ka Eesti Panga statistikatööde loetelust. Statistikatööde loetelu koostatakse viieks aastaks. Statistikaameti statistikatööd jagunevad viieks: põhistatistika, ebaregulaarne statistika, arendustööd, statistiline analüüs ja statistilised registrid. Loetelus on ka tõukeraha ja Euroopa Komisjoni grantidega tehtavad tööd. Iga statistikatöö taga on mõni asutus (sageli ministeerium), kes on selle töö väljundi peamine tarbija või avaliku huvi esindaja. Riikliku statistika tegijad võivad teha väljaspool programmi ka tellimustöid (vt programmivälised statistikatööd lk 14).

Statistikaprogramm põhineb tarbijate vajadustel. Tarbijate vajadusi arvestavad statistikaprogrammi koostamisel avaliku huvi esindajad, kelleks on põhiliselt ministeeriumid ja erialaliidud. Avaliku huvi esindajad seisavad hea selle eest, et nende valdkonnas oleks olemas kvaliteetne riiklik statistika, mida on vaja Eesti elu edendamiseks ja riiklikul tasemel otsuste langetamiseks. Avaliku huvi esindajatest on aktiivsemad riikliku statistika väljundi kasutajad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Siseministeerium ja Sotsiaalministeerium.

2015.–2019. aasta statistikatööde loetelus oli 2015. aastaks 193 statistikatööd kogumaksumusega 6,8 miljonit eurot^a. Neist mahukaim, 0,8 miljoni eurose maksumusega, oli 2020. aasta registripõhise rahva ja eluruumide loenduse (REGREL) ettevalmistamine.

Igal aastal tehtavaid, põhistatistikasse kuuluvaid statistikatöid oli 2015. aastal 155, ainult üks kord või teatava aja tagant tehtavaid ebaregulaarseid töid 19, arendustöid 8, statistilise analüüsi alla liigituvaid töid 9 ja statistilisi registreid 2.

2015. aasta statistikaprogrammi täitmine läks edukalt – tehti ära kõik planeeritud tööd. Avaldamisi oli kokku 968 (821 statistika andmebaasi objekti, 138 pressiteadet, 9 väljaannet). Valminud statistika tehakse tarbijatele kättesaadavaks kõigepealt statistika andmebaasis, seejärel teistes toodetes. Tarbijaid informeeritakse statistika valmimisest avaldamiskalendri kaudu. Avaldamiskalendrist kõrvalekaldeid oli 2015. aastal 21 (18 statistika andmebaasi objekti, 2 pressiteadet ja 1 väljaanne), mis on 2% avaldamiste arvust. 2015. aastal oli kõrvalekallete arv siiski märksa väiksem kui 2014. aastal, kui see oli 35. Enamiku kõrvalekallete põhjuseks oli andmete laekumise hilinemine ja töötlusprotsessi pikenemine.

Avaldamiskalendrist kõrvalekaldumised, 2011–2015

Aasta	Statistika andmebaas	Pressiteated	Statistika-väljaanded	Kokku	Osatähtsus avaldamiste koguarvus, %
2011	6	0	0	6	0,5
2012	8	2	0	10	0,9
2013	11	4	0	15	1,5
2014	32	2	1	35	3,6
2015	18	2	1	21	2,1

^a 2015. aasta tegelikud kulud olid 8,3 miljonit eurot. Statistikatööde loetelu maksumuses ei kajastu üürikulud Riigi Kinnisvara AS-ile, mis olid miljon eurot, programmivälised tellimustööd maksumusega 0,4 miljonit eurot ja välisabist rahastatud investeeringu kulu, mis oli 0,1 miljonit eurot.

2015. aastal taasisatud statistikatööd

Taasisatud statistikatööd on sellised statistikatööd, mis on varasematel aastatel statistika-programmis olnud ja mida on rahastatud grantidest. Seejärel on grandiraha otsa saanud ja riigieelarvest ei ole rahastust tulnud. Samuti on osa tööde tegemiseks teisi töid programmist välja jäetud. On ka töid, mis on lõpuks tehtud ikkagi vaid välisrahaga, ja töid, mis on tehtud programmi-väliselt tellimustööna.

Statistikatööde „Keskonnamaksude arvepidamine“ (10104) ja „Materjalivoo arvepidamine“ (10601) väljatöötamist rahastas kuni 2013. aasta lõpuni Euroopa Komisjon sihtotstarbeliste grantide kaudu. Statistikaamet on taotlenud eelarveressurssi nende tööde lisamiseks statistikaprogrammi alates 2011. aastast. 2014. aastal Euroopa Komisjoni rahastus arendustöödele lõppes ja ilma riigieelarve-vahendite toeta Statistikaamet 2014. aastal Euroopa Komisjoni määrusega (EÜ) nr 691/2011 pandud kohustust keskkonnaarvepidamise tegemiseks täita ei saanud. EL-i määrusest nr 691/2011 tulenevate statistikatööde „Keskonnamaksude arvepidamine“ (10104) ja „Materjalivoo arve-pidamine“ (10601) tegemiseks jäeti ressursi vabastamise eesmärgil 2015. aastal programmist välja järgmised statistikatööd:

- „Õhu ja vee seire“ (10201)
- „Veekogude rikastamine“ (10303)
- „Kliimamuutust põhjustavate gaaside heitkogus ja sidumine“ (10403)
- „Välisõhu saastamine“ (10405)
- „Põllumajanduskeskkonna näitajad“ (10501)

Ära jäetud tööde kogumaksumus on 27 100 eurot. Euroopa statistikasüsteemis seisavad statistika tegijad silmitsi üha suureneva nõudlusega ja selles kontekstis on vältimatu seada koostöös poliitikakujundajatega valdkondlikke prioriteete.

Statistikatöö „Kogurahvatulu ja kaalutud keskmise käibemaksumäära statistika EÜ eelarve omavahendite kohta“ (21410) väljund on aluseks EL-i liikmemaksu arvutamisele. ESA 2010 meetodika juurutamise tõttu tuleb kogurahvatulu arvestamiseks kasutatav meetodika viia vastavusse uuenenud olukorraga. Kasutatud meetodika esitamata jätmisel on sanktsioonid ettearvamatud, sest tegemist on EL-i eelarve omavahendite arvestamise aluseks oleva näitajaga, ning seda, et riikide liikmemaksud oleksid arvatud võrreldavatel alustel, kontrollitakse väga tähelepanelikult. Rahva-majanduse arvepidamises koostatakse ja edastatakse ESA 2010 meetodika rakendamise järel Euroopa Komisjonile uus kogurahvatulu andmeallikate ja arvestusmeetodite kirjeldus (aluseks EL-i määrus nr 549/2013). Statistikatöö tehti 2015. aasta mais saadud välisabi toel.

Statistikatöö „ESA 2010 andmeedastusprogrammi juurutamine“ (21412) ESA 2010 muudatustest tuleneva lisaandmestiku koostamiseks tehti välisrahaga. Rahvamajanduse arvepidamise arvestuse meetodilised muudatused võimaldavad saavutada valmisoleku edastada rahvamajanduse arvepidamise andmestikud rahvusvahelistele organisatsioonidele (Eurostat, IMF, OECD) (aluseks EL-i määrus nr 549/2013).

2015. aastal tehtud uued statistikatööd

2015. aastal tehti esimest korda viis statistikatööd.

Uued statistikatööd, 2015

Nimetus	Liik	Valdkond	Maksumus, tuhat eurot
Keskonnakaitsekulutuste arvepidamise makrotasand (10107)	Statistika arendus	Keskfond	62,7
Pensionide satelliitkonto (21305)	Statistika arendus	Majandus	24,8
Noored tööturul (40712)	Ebaregulaarne statistika	Sotsiaalelu	5,7
Sotsiaaluuringu moodul „Juurdepääs sotsiaalteenustele“ (40020)	Ebaregulaarne statistika	Sotsiaalelu	15,0
Hariduse andmed UOE (UNESCO, OECD, Eurostat) jaoks (40313)	Põhistatistika	Sotsiaalelu	15,5
Kokku			123,7

Keskonna valdkonnas lisandus 2015. aastal statistikaprogrammi EL-i välisrahaga tehtav statistikatöö „Keskonnakaitsekulutuste arvepidamise makrotasand“ (10107), mis pärast juurutamist võimaldab teha integreeritud analüüse ja tuvastada keskkonnaga seotud tegevuste osatähtsust kogumajanduses toodetud lisandväärtuses, tarbimises ja kapitali kogumahutuses põhivarasse (aluseks EL-i määrus nr 538/2014).

Majanduse valdkonnas lisandus statistikaprogrammi statistikatöö „Pensionide satelliitkonto“ (21305). Töö raames töötati välja EL-i määruse nr 549/2013 metoodikale vastava sotsiaalkindlustuse pensioniskeemide arvepidamine sotsiaalkindlustusskeemides kogunenud pensioniõiguste arvestamiseks ja põhistatistikasse lisamiseks.

Sotsiaalelu valdkonnas lisati statistikaprogrammi kolm uut statistikatööd.

2016. aasta tööjõu-uuringus on kõikides EL-i riikides lisamoodul „Noored tööturul“ (40712). Mooduli teema lähtub strateegia „Euroopa 2020“ ja EL-i juhtalgatuse „Noorte liikuvus“ eesmärkide mõõtmise vajadusest. Noored on eriline töötururühm, sest ühest küljest on neil tööd leida keerulisem kui kogunud töötajatel, teisest küljest mõjutab tööelu algus märkimisväärselt inimese hilisemat käekäiku tööturul. Moodul annab teavet noorte hariduse, tööelu alguse, töö ja hariduse kokkusobivuse ning tööga rahulolu kohta. Noorte tööturuolukorda uuriti tööjõu-uuringu lisamooduliga viimati 2009. aastal.

Sotsiaaluuringu mooduliga „Juurdepääs sotsiaalteenustele“ (40020) mõõdetakse ligipääsu teenustele, nt lastehoiuteenusele, tasemeharidusele, elukestvate õppele, tervishoiuteenusele ja koduhooldusele, hõlmates majanduslikku koormust leibkondadele ja teenuste üldist kättesaadavust ning nende teemade seotust sissetuleku, vaesuse, sotsiaalse kaasatuse ja tööturu kontekstiga, mida mõõdetakse sotsiaaluuringu põhiuuringuga. 2015. aastal koostati ankeeti ja tehti ettevalmistustöid. Andmeid kogutakse ja tulemused avaldatakse aastatel 2016–2017.

Statistikatöö „Hariduse andmed UOE (UNESCO, OECD, Eurostat) jaoks“ (40313) eesmärk on tagada rahvusvahelised võrdlusandmed hariduse ja koolitussüsteemide põhiaspektide, peamiselt haridusprogrammides osalemise ja haridustasemete omandamise kohta, aga ka hariduse ja koolituse valdkonnas tehtud kulutuste ja rahastamisallikate liikide kohta. Statistikatöö raames on arvatud ja Eurostatile esitatud haridusandmed haridusprogrammide ja -tasemete kaupa. Riikide võrdleva haridusstatistika avaldab Eurostat 2016. aasta kevadel oma veebilehel rubriigis „Education and training“ (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training>).

2015. aastal statistikatöö raames tehtud meetodikaarendused

Statistikatöö „Kogurahvatulu ja kaalutud keskmise käibemaksumäära statistika EÜ eelarve omavahendite kohta“ (21410) väljund on aluseks EL-i liikmemaksu arvutamisele. ESA 2010 meetodika juurutamisega tuli kogurahvatulu arvestamiseks kasutatav meetodika viia vastavusse uuenenud olukorraga. Rahvamajanduse arvepidamises tuleb ESA 2010 meetodika rakendamise järel koostada ja Euroopa Komisjonile edastada uus kogurahvatulu andmeallikate ja arvestusmeetodite kirjeldus (aluseks EL-i määrus nr 549/2013). Nimetatud meetodika kirjeldamiseks saadi Eurostatist grant, töid tehti 2015. aasta maist 2016. aasta märtsi lõpuni. Andmete edastamine töö 21410 raames jätkub.

2015. aastal tehtud ebaregulaarsed statistikatööd

Sotsiaaluuringu mooduli „Sotsiaalne osalemine“ (40007) kaudu saab teavet inimeste sotsiaalse osalemise ja tõrjutuse kohta. 2015. aastal koguti koos põhiuuringuga andmeid. Uuringu tulemused avaldatakse blogiloo või analüütilise artiklina 2016. aasta jooksul.

Andmebaasis uuringute moodulite tulemusi ei avaldata, sest moodulid on ühekordsed või tehakse neid pika aja tagant, mistõttu puudub iga-aastane aegrida. Tulemused avaldatakse blogiloo või analüütilise artiklina.

Sotsiaaluuringu teise mooduli, „Materiaalse ilmajaetuse“ (40019) eesmärk on anda teavet leibkondade materiaalse heaolu kohta (majanduslikud raskused, kestvuskaupade olemasolu, eluruumi puudused, finantsstress; näitajad eraldi laste ja vähemalt 16-aastaste kohta). Tulemused avaldati 2015. aasta juunis Statistikaameti blogis (<https://statistikaamet.wordpress.com/2015/06/01/eesti-laste-materiaalsest-healust/>).

Statistikatöö „Euroopa terviseuuring“ (40610) on kolmas üleriigiline Eesti rahva tervist käsitlev uuring, mille eesmärk on hinnata Eesti elanike terviseseisundit, seda mõjutavaid tegureid ja tervishoiuteenuste kasutamist. Statistikaamet koostas ja edastas Eurostatile nii faili uuringu tulemustega kui ka kvaliteediraporti ja metaandmed. Uuringu tulemuste avaldamise eest Eestis vastutab Tervise Arengu Instituut.

Töajaku-uuringu mooduli „Immigrantrahvastik“ (40707) eesmärk on uurida immigrantrahvastiku tööturule sisenemise probleeme, tööturuseisundit ja võimalusi võrreldes põlisrahvastikuga. Selgitatakse välja, kui palju on Eestis immigrante ja nende otseseid järeltulijaid, milline on immigrantide sotsiaalne, majanduslik, hariduslik ja rändetaust, kui palju erineb esimese ja teise põlvkonna immigrantide olukord tööturul kohalike omast, mille poolest erinevad immigrandirühmad üksteisest tööturul ja millised on immigrantide peamised takistused töökoha leidmisel.

Statistikatöö „Tööelu-uuring“ (40901) eesmärk on pakkuda ülevaadet töö- ja tööajakorralduse, töötervishoiu, töötasustamise, töötajate arendamise, kaasamise ja kollektiivse töösuhte kohta Eestis. Enamik inimesi veedab tööl üldjuhul üle poole oma elust, mistõttu peale töö olemasolu on oluline uurida ka tööga rahulolu, et aidata kaasa tööelu kvaliteedi täiustamisele. Andmeid kasutatakse tööpoliitika analüüsiks – kuidas hindavad töötajad ja tööandjad tööelu olukorda. Andmete põhjal saab kindlaks teha näiteks töökeskkonna ja -ohutusega seotud probleeme ning tööga rahulolematuse põhjuseid, mis on omakorda aluseks lahenduste väljatöötamisele. Sotsiaalministeerium ja Siseministeerium kasutavad statistikatööst saadavat teavet selleks, et anda olukorrast ülevaade strateegiliste raamdokumentide koostamisel, õigusaktide väljatöötamisel, mõjuanalüüsides ja operatiivjuhtimises ning Siseministeerium ka tööelu kvaliteedi strateegilise mõõdikuna.

Muudatused aastate 2016–2020 statistikatööde loetelu koostamise põhimõtetes

Vajadusest muuta statistikatööde loetelu nii statistikatarbijatele kui ka andmeesitajatele lihtsamaks ja paremini arusaadavaks vaatasid Statistikaamet ja Rahandusministeerium koostöös ministeeriumidega üle 2016+ loetelu koostamise põhimõtted ning uuendasid neid.

Statistikatööde liigitamisel hakati 2016. aastal ebaregulaarsest statistikast eristama tsüklilist statistikat, mis on kindla ja ette teada sagedusega, kuid mitte igal aastal tehtav statistika. See on stabiilse töömahuga statistikatöö (nii nagu põhistatistika), mis muudab läbipaistvaks statistika tegemiseks vajaliku ressursi. Ebaregulaarseks statistikaks jäi vaid teadmata sageduse ja mahuga tehtav statistika. Nende muudatuste tegemine statistikatööde liigitustes andis võimaluse alates 2016. aastast kooskõlastada põhi- ja tsüklilise statistika tööde ja väljundnäitajate loetelu viieks aastaks (statistikatöö maht aastati stabiilne). Ajavahemikul 2017–2020 kooskõlastatakse igal aastal ebaregulaarse statistika väljundnäitajate loetelu, tegemise sagedus ja maht. Samuti kooskõlastatakse igal aastal põhi- ja tsüklilise statistika tööd, kui statistikatöö rahaline maht muutub üle 3%. Perioodi neljandal aastal kooskõlastatakse statistikaprogramm taas täies mahus.

Statistikatööde ühtlustamise eesmärgil tehti statistikatööde põhimõtetes järgmised muudatused:

- kui eri perioodide kogutavate ja avaldatavate näitajate komplekt oluliselt erines, moodustati iga perioodi (nt aasta ja kvartal) kohta eraldi töö;
- eraldiseisvateks statistikatöödeks lahutati uuringute ebaregulaarselt tehtavad moodulid;
- statistikatööd ühendati juhul, kui nende andmeid oli mõistlik töödelda ja analüüsida koos.

Et põhimõtted muutusid ja statistikatöid pandi kokku ja lahutati, vähenes statistikatööde arvuline maht 2016.–2020. aasta statistikaprogrammis võrreldes 2015.–2019. aasta statistikaprogrammiga 34 statistikatöö võrra. Samuti korrigeeriti arusaadavuse parandamise eesmärgil statistikatööde nimetusi, kuid statistikatööde koodid jäid samaks.

Väljundnäitajate kasutatavuse uuring ministeeriumides

Tarbijate vajaduste väljaselgitamiseks korraldas Statistikaamet koostöös ministeeriumidega uuringu ministeeriume huvitavate statistikatööde meetodikate kitsaskohtade kindlakstegemiseks valdkondade kaupa. Uuring toimus 2015. aasta veebruaris ja märtsis. Vaatluse alla võeti riigisisese tellimuse alusel tehtavad ja rahvusvahelistel kokkulepetel põhinevad statistikatööd, mis ei ole EL-i õigusaktidega reguleeritud.

Uuringu eesmärk oli selgitada välja järgmine:

- milliseid väljundnäitajaid kasutatakse (statistikatöö sisuline osa);
- millised ministeeriumid neid väljundnäitajaid kasutavad (statistikatöö levik);
- kas Statistikaamet teeb statistikatöid või avaldab näitajaid, mida ministeeriumid ei kasuta ja mida saaks ära jätta teiste tööde tegemiseks.

Riigisiseseid statistikatöid võeti uuringusse seetõttu, et kui oleks selgunud mõni väljundnäitaja, mida keegi ei kasuta, saaks selle tootmise kohe lõpetada. EL-i määruste alusel tehtavates tööde puhul sellist võimalust ei ole.

Peale selle, kas ja kuidas ministeeriumid väljundnäitajaid kasutavad, uuriti võrdluseks ka Statistikaameti andmebaasi kasutusstatistikat. Selleks summeeriti kõik vastava statistikatööga seotud andmebaasitabelite allalaadimised veebist ja võeti viimase kolme aasta (2012–2014) keskmine. Andmebaasi kasutusstatistika on vajalik selleks, et näidata seoseid ministeeriumide ja avalikkuse kasutuse vahel, sest Statistikaameti avaldatud infot ei kasuta ainult ministeeriumid.

Kokku uuriti 49 riigi tellimusel tehtavat statistikatööd ja 24 rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevat statistikatööd, mis olid kokku 30% 2015. aastal tehtud statistikatöödest, mille näitajad 40% väljundnäitajatest ja eelarved 9% 2015. aasta statistikatööde eelarvest.

Väljundnäitajate kasutatavust iseloomustavad valikvariandid olid järgmised:

- kasutatakse mõõdikuna strateegilistes raamdokumentides (st kõik arengukavad, rakendusplaanid, tõukeraha rakendamise kavad, riigieelarve seadus, toetusprogrammid jne);
- kasutatakse olukorrast ülevaate andmisel strateegiliste raamdokumentide koostamisel (st kõik arengukavad, rakendusplaanid, tõukeraha rakendamise kavad, riigieelarve seadus jne), õigusaktide väljatöötamisel, mõjuanalüüsid, valitsusele aruannete koostamisel jms;
- kasutatakse muul otstarbel (nt operatiivjuhtimine, *ad hoc*-otsuste ettevalmistamine, rahvusvaheliste organisatsioonide päringud, meediapäringutele ja teabenõuetele vastamine jms).

Rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevate statistikatööde puhul kasutati strateegiadokumentides mõõdikutena 10 statistikatöö väljundnäitajaid, olukorrast ülevaate andmisel 22 statistikatöö näitajaid ja muul otstarbel kasutati 24 statistikatöö näitajaid. Strateegiadokumentides kasutatakse mõõdikutena 44% rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevate statistikatööde väljundnäitajatest ning olukorrast ülevaate andmisel ja muul otstarbel 85% näitajatest. Statistikatööd, kus vähemalt 50% väljundnäitajatest on olulise^a kasutusega ja mida kasutab^b üle viie ministeeriumi, olid „Teadus- ja arendustegevus“ (21701) ja „Elamumajandus“ (20801). Statistikaameti andmebaasis oli nendel töödel vastavalt 2929 ja 1691 allalaadimist aastas. Nendest statistikatöödest, mida oli kasutanud kõige rohkem viis ministeeriumi, olid suurima kasutatavusega rahvastikusündmustega seotud statistikatööd („Rahvastikusündmused. Abielud“ (30201), „Rahvastikusündmused. Abielulahutused“ (30202), „Rahvastikusündmused. Abordid“ (30203)), mille keskmine allalaadimiste arv statistika andmebaasis oli vastavalt 5402, 2172 ja 1496.

Statistikatööd, kus olulise kasutusega olid alla 50% näitajatest ja mida kasutas üle viie ministeeriumi, olid „Innovatsioon“ (21702) ja „Side“ (20507). Statistikaameti andmebaasis oli neil töödel aastas vastavalt 739 ja 396 allalaadimist. Nendest statistikatöödest, mida oli kasutanud kõige rohkem viis ministeeriumi, olid suurima kasutatavusega „Metsandus“ (21001) ja „Veetransport“ (22031), millel oli statistika andmebaasis keskmiselt 3694 ja 2900 allalaadimist.

Kõikide rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevate statistikatööde peale kokku olid suurima arvu väljundnäitajate kasutajad^c Maaeluministeerium 432, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 347 ja Keskkonnaministeerium 237 näitajaga.

Riigisisest vajadusest tulenevate statistikatööde väljundnäitajatest kasutati 28 statistikatöö väljundnäitajaid mõõdikutena strateegiadokumentides, 47 statistikatöö näitajaid olukorrast ülevaate andmiseks ja 48 statistikatöö näitajaid muul otstarbel.

Riigisisest vajadusest tulenevate statistikatööde väljundnäitajatest kasutatakse mõõdikutena strateegiadokumentides 16%, olukorrast ülevaate andmisel 74% ja muul otstarbel 97%. Statistikatööd, milles vähemalt 50% väljundnäitajatest on olulise kasutusega ja mida kasutab üle viie ministeeriumi, olid „Eesti regionaalareng“ (50101) ja „Tööelu-uuring“ (40901). Statistikaameti andmebaasis oli nendel töödel aastas vastavalt 19 100 ja 2295 allalaadimist. Nendest statistikatöödest, mida kasutas kõige rohkem viis ministeeriumi, olid suurima kasutatavusega tööd „Raamatukogud“ (40410) ja „Trükitoodang“ (40415), millel statistika andmebaasis oli keskmiselt 2045 ja 1189 allalaadimist aastas.

Statistikatööd, kus olulise kasutusega on alla 50% näitajatest ja mida kasutab üle viie ministeeriumi, olid „Tööstusettevõtete aasta majandusnäitajad“ (20326) ja „Ehitusettevõtete aasta majandusnäitajad“ (20320). Statistikaameti andmebaasis oli nendel töödel vastavalt 4109 ja 4570 allalaadimist aastas. Nendest statistikatöödest, mida kasutas kõige rohkem viis ministeeriumi, kasutati enim statistikatöid „Kaubandusettevõtete aasta majandusnäitajad“ (20321) ja „Kinnisvaraettevõtete aasta

^a Oluliseks peetakse kasutust juhul, kui väljundnäitajat kasutab vähemalt kolm ministeeriumi.

^b Statistikatöö kasutamisenähtuse arvestatakse seda, kui ministeerium on märkinud statistikatöös vähemalt ühe näitaja kasutuse olememata kasutuse eesmärgist.

^c Juhul kui näitaja oli kasutusel mitmel otstarbel korraga, tuli ära märkida kõik kasutusel olevad variandid.

majandusnäitajad“ (20322). Statistika andmebaasis oli nendel töödel aastas vastavalt 3022 ja 517 allalaadimist.

Riigisisest vajadusest tulenevate statistikatööde peale kokku olid suurima arvu väljundnäitajate kasutajad Maaeluministeerium 1457, Kultuuriministeerium 617, Sotsiaalministeerium 404 ja Siseministeerium 399 näitajaga.

Teavet meetodika kitsaskohtade kohta ei laekunud. Uuringust selgus, et Statistikaameti toodangus ei ole näitajaid, mida ministeeriumid ei kasutaks. Seega on kasutuses olevatest näitajatest raske leida selliseid, mida saaks ressurside vabastamiseks ära jätta.

Valmistumine registripõhiseks rahva ja eluruumide loenduseks

Registripõhise rahva ja eluruumide loenduse (REGREL) projekti tööd kulgesid plaanipäraselt. Jagati infot huvirühmadele ja projekti osalistele ning Statistikaamet tegi pingutusi, et panustada rahvusvahelisse töösse järgmise loendusvooru ettevalmistamisel Euroopa Liidus ja Baltimaades.

Kõige olulisem töö oli 2015. aastal REGREL-i esimese prooviloenduse ettevalmistus. Esimene prooviloendus toimub 2016. aastal seisuga 31.12.2015. Teine prooviloendus on planeeritud 2018. aastasse seisuga 31.12.2017.

Prooviloendus hõlmab kogu Eesti alalist rahvastikku ja Eestis asuvaid elurume olenemata nende asustatusest. Kahjuks ei õnnestunud Statistikaametil saavutada kokkulepet ameti- ja töökohaandmete kõikseks kogumiseks Maksu- ja Tolliameti töötamise registrisse, mistõttu need olulised ja Euroopa Liidus kohustuslikud tunnused jäävad esimesel prooviloendusel vaatluse alt välja.

Tähtis ettevõtmine oli registripõhise loenduse kvaliteediraamistiku väljaarendamine koostöös andmekogudega. Esimeseks prooviloenduseks töötati välja loenduse hindamise kvaliteedikriteeriumid, mis REGREL-i juhtrühm kinnitas ja Vabariigi Valitsuse loenduskomisjon heaks kiitis. Meetodikute kõige mahukam töö oli teha enne prooviloendust kindlaks loendatavate isikute ehk riigi püsielanike – residentide – hulk. Loenduse kvaliteedi tagab täpne residentide loetelu ja arv. Residentide arvu teadmine ei ole Statistikaametile oluline mitte ainult loendustöödeks, selle jälgimine on oluline ka selleks, et kõigis Statistikaameti töödes kasutataks ühtset rahvaarvu, samuti võimaldab see tulevikus loendusi sagedamini teha. Residentide hulga kindlakstegemiseks kasutatakse riiklikke andmekogusid.

2015. aastal tehti residentsuse kindlaksmääramisel järgmised tööd: korrastati residentsuse jaoks vajalike registre ja alamregistrite andmestikud (kokku üle 20 andmestiku); töötati välja residentsuse indeksi üldine teooria, mille alusel hinnati Eesti residentide arvu aastail 2012–2015 ja võrreldi seda rahvastiku standardarvutustega, erinevuseks saadi ca 1%. Tulemusi esitleti aasta teises pooles rahvusvahelistel ja kodumaistel foorumitel (vastavalt 4 ja 5 korda) ning need on ka publitseeritud. Töö jätkub 2016. aastal parameetrite täpsustamise ja residentsuse indeksi tulemuste rakendamisega.

Loenduse ettevalmistamisel tulid välja ka kitsaskohad, mida tutvustati teadlastele. REGREL-i teadusnõukogu juht tutvustas Eesti rahvastikuteadlastele, mida Statistikaamet REGREL-i kvaliteedi parandamiseks on teinud (residentide arvestus, töö aadresside täpsustamisel), teiselt poolt aga näitas, kasutades võrdlust uuringu tulemustega, et andmete kogumine traditsioonilisel viisil, nt internetiloendusega, ei tagaks kaugeltki kõigi Eesti püsielanike täpsete elukohaandmete teadasaamist.

Statistikaameti töötajad ja eksperdid tõdesid ühiselt, et Eesti rahvastiku elukohaandmete ebatäpsus (hinnanguliselt 20% Eesti elanikest ei ela rahvastikuregistris registreeritud elukohas) on põhiline takistus nii registripõhise loenduse korraldamisel kui ka rahvastikuregistri andmete kasutamisel Eesti rahvastiku paiknemise analüüsimisel ja rahvastiku leibkondliku struktuuri hindamisel.

Kohalikele omavalitsustele septembris korraldatud infopäeval nentisid esinejad, et olukorra parandamiseks ei ole võimalusi ei Statistikaametil ega ka rahvastikuregistri pidajal, lahendused tuleb leida riiklikul ja kohalike omavalitsuste tasemel. Ühelt poolt aitaks elukoha registreerimise seaduse täitmise aktiivsem jälgimine, teiselt poolt aga ka mõningate regulatsioonide kaotamine, mis on ühiskonnale väga suur proovikivi.

Keeruline ja palju aega nõudev oli REGREL-i tegemiseks vajalike andmekogude andmekvaliteedi parandamise ja IT-arenduste rahastusallika kokkuleppimine riigis. See eeldas tihedat koostööd ministeeriumidega. Üksikute andmekogude töömaht võib REGREL-i ettevalmistamise tõttu küll suureneeda, kuid riigi tasandil laiemalt on see siiski kasulik, sest kui andmed on korras, saavad neid kasutada palju rohkemad, ja mida rohkem andmeid kasutatakse, seda paremaks muutub andmekogu üldine andmekvaliteet, sest kasutamisel ilmnevad probleemid saab lahendada.

Juulis toimus oluline edasimineku registripõhiseks loenduseks vajalike IT-arenduste finantseerimisel, kui Statistikaamet, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja REGREL-i tegemiseks kaasatud 9 ministeeriumi andmekogude pidajad leppisid kokku REGREL-i IT-arenduste plaani. Alates 3. augustist 2015 saavad EL-i tõukefondide REGREL-i voo tuotlusi esitada nii Statistikaamet kui ka andmekogude pidajad.

IT-arendusi tehakse kahes etapis. Esimeses neist luuakse eeldused registripõhiseks loenduseks: aadressiandmete süsteemi rakendamine andmekogudes, automaatse andmehõive võimekuse loomine, loendustunnustele vastavate andmekoosseisude tagamine registrites, kuid ka korrastatud klassifikaatorite olemasolu ja kasutamise tagamine. Teises etapis tehakse arendustöid andmete terviklikkuse ja täpsuse tagamiseks. Alates 2016. aastast on tagatud rahastus rahvastikuregistri andmekvaliteedi parandamiseks REGREL-i raames. Eelnimetatud etappidega samal ajal hõlmab IT-arenduste projekt automatiseeritud tootmiskeskonna väljaarendamist Statistikaametis.

Samal ajal jätkas Statistikaamet koostöös Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusega REGREL-i arendustöid statistiliste registrite süsteemi ülesehitamiseks. Jätkutööd lõpetati 2015. aasta detsembris.

Statistikatööde loetelust välja jäänud tööd

Eelarvepiirangute tõttu jäi 2015. aasta statistikatööde loetelust välja 11 statistikatööd kogumaksumusega 471 400 eurot.

Eelarvepiirangute tõttu statistikatööde loetelust välja jäänud statistikatööd, 2015

Nimetus	Liik	Valdkond	Avaliku huvi peamine esindaja	Maksumus, tuhat eurot
Euroopa turvalisuse uuring (40804)	Ebaregulaarne statistika	Sotsiaalelu	Sotsiaalministeerium	219,8
Haldusandmete laiialdasem kasutamine (20008)	Statistika arendus	Majandus	Siseministeerium	97,0
Sõiduautode kasutamine (22033)	Ebaregulaarne statistika	Majandus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	54,0
Põllumajanduskeskkonna näitajad (10501)	Põhistaatistika	Keskond	Keskonnaministeerium	26,0
Tööjõu arvepidamine (40715)	Põhistaatistika	Sotsiaalelu	Rahandusministeerium	25,0
Aegridade taastamine (50017)	Statistika arendus	Eri valdkondade statistika	Rahandusministeerium	24,0
Äriteenuste tootjahinnaindeksi arendus ^a (20413)	Põhistaatistika	Majandus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	23,0
Välisõhu saastamine (10405)	Põhistaatistika	Keskond	Keskonnaministeerium	1,3
Õhu ja vee seire (10201)	Põhistaatistika	Keskond	Keskonnaministeerium	0,5
Veekogude rikastamine (10303)	Põhistaatistika	Keskond	Keskonnaministeerium	0,5
Kliimamuutust põhjustavate gaaside heitkogus ja sidumine (10403)	Põhistaatistika	Keskond	Keskonnaministeerium	0,3
Kokku				471,4

^a Töö on Eestile kohustuslik EL-i õigusakti alusel.

Statistikatööga „Haldusandmete laialdasem kasutamine“ (20008) saaks rahuldada tarbijate vajadust üha üksikasjalikuma statistika järele (väiksemad piirkonnad, suurem hulk nähtusi vms) ja vähendada andmeesitajate halduskoormust. Statistikatöö arendustöö käigus hinnatakse haldusandmete sobivust detailsemal tasemel majandusüksuste tegevusalade, suurusrühmade ja haldusjaotuste järgi statistika tegemiseks. Analüüsi tulemuste põhjal saaks välja töötada valdkonnastatistika (sh piirkondlik tasand) tegemise metoodika ja täiendada infosüsteeme vastava statistika tegemiseks.

Statistikatöö „Äriteenuste tootjahinnaindeksi arendus“ (20413) eesmärk on töötada välja majandusnäitajad, mis annaksid infot äriteenuste tootjahindade muutumisest ajas. EL-i määrus nr 1158/2005 sätestab äriteenuste tegevusalade kohta 20 indeksi tootmise, millest 2015. aasta jaanuari seisuga on olemas 11 ja väljatöötamisel 2. Samuti on Eesti majanduse arengu jälgimiseks väga oluline teada toimunud hinnamuutusi, et võrrelda osutatud teenuste mahu muutust.

Statistikatöö „Sõiduautode kasutamine“ (22033) eesmärk on selgitada välja elanike liikumise (transpordi) tavad. Saadavad andmed on teabeallikaks neile, kellest oleneb inimeste liikumisvõimaluste parandamine, ühis- ja eratranspordi kohandamine elanike vajadustele, linna- ja regionaalarengu ning transpordi infrastruktuuri planeerimine jms. Samuti saaks uuringu tulemusi kasutada transpordipoliitika väljatöötamisel ja selle tulemuste mõõtmisel.

Statistikatöö „Tööjõu arvepidamine“ (40715) tulemusena saaks ühildada eri andmeallikad ja avaldada tööjõu arvepidamise tabelid soo, haridustaseme ja muude tausttunnuste järgi. Töö ärajätamisega jääb ühiskonnas puudu hõivatuse mõõtmise lähtealus ja oluline eelarve prognoosi komponent.

Statistikatöö „Aegridade taastamine“ (50017) on arendustöö, mille eesmärk on teha Eesti jaoks oluliste vanemate perioodide andmed tarbijatele kättesaadavaks. Töö käigus plaaniti kokku seni vaid paberil avaldatud statistika, andmed kontrollida ja digitaliseerida ning võrrelda definitsioone. Andmestik võimaldaks koostada ülevaateid ja analüüse paljude statistikavaldkondade kohta. Eriti on pikkade aegridade kättesaadavusest huvitatud teadlased teadustöö tegemiseks. Taastatud aegread avaldataks statistika andmebaasis ja neid saaks kasutada mitmesugustel eesmärkidel.

Statistikatöö „Euroopa turvalisuse uuring“ (40804) peaks välja selgitama elanike kokkupuuted kuritegevuse eri liikidega. Kuritegude kohta avaldatava teabe analüüs võimaldaks asjaomastel institutsioonidel saada ülevaate turvalisuspoliitika meetmete mõjust.

Et vabastada ressursse EL-i määrusest nr 691/2011 tulenevate statistikatoode „Keskkonnamaksude arvepidamine“ (10104) ja „Materjalivoo arvepidamine“ (10601) tegemiseks, jäeti statistikatoode loetelust välja järgmised statistikatööd:

- statistikatöö „Õhu ja vee seire“ (10201), mille eesmärk oli anda ülevaade õhu ja vee kvaliteedi kohta, sh saasteainete sisaldus õhus ja sademetes ning radioaktiivsete ainete sisaldus õhus. Ilmastikuandmed kajastavad ööpäeva keskmiseid temperatuure, keskmist suhtelist õhuniiskust ning sademete kogust ja päevade arvu. Samuti saab ülevaate päikesepaiste kestusest kuu kaupa;
- statistikatöö „Veekogude rikastamine“ (10303), mille eesmärk oli anda ülevaade veekogude rikastamisest kalaliigi kaupa;
- statistikatöö „Kliimamuutust põhjustavate gaaside heitkogus ja sidumine“ (10403), mille eesmärk oli anda teavet kliimamuutust põhjustavate gaaside heitkoguse ja nende loodusliku sidumise kohta;
- statistikatöö „Välisõhu saastamine“ (10405), mille eesmärk oli anda teavet Eesti paiksetest ja liikuvatest saasteallikatest välisõhku paisatud saasteainete koguse kohta;
- statistikatöö „Põllumajanduskeskkonna näitajad“ (10501), mille eesmärk oli anda teavet põllumajanduskeskkonna kohta.

Kaks statistikatööd jäid programmist välja põhjusel, et neid ei ole enam vajadust teha.

Üks neist on statistikatöö „Tööpoliitika meetmed“ (40903), mille andmeid Statistikaamet alates 2015. aastast enam ei avalda, sest Eesti tööpoliitika andmebaasi töid teeb Töötukassa, mistõttu pole vajadust dubleerivat statistikat avaldada.

Statistikatöö „Edukus tööturul“ (40312) tegemine läks täies mahus üle Haridus- ja Teadusministeeriumile.

Programmivälised statistikatööd

Peale statistikatööde loetellu kuuluvate statistikatööde teeb Statistikaamet tarbijate tellimusel ka programmiväliseid statistikatöid. Kõik statistikahuvilised võivad Statistikaameti poole pöörduda statistika saamiseks. Kui tarbija soovivat statistikat statistikaväljundis veel pole, saab seda tellida. Tellimustöid on võimalik teha kõigis statistikavaldkondades. Tellimustöö tingimused on kirjas teenusstandardis, mis on avaldatud Statistikaamet veebilehel (<http://www.stat.ee/teenusstandardid>).

2015. aastal täitis Statistikaamet väljaspool programmi 347 ettevõtete, asutuste ja eraisikute tellimust, mida on 39 tükki rohkem kui 2014. aastal. Tellimustöödest saadud tulu oli möödunud aastal 446 100 eurot.

Üle poole programmivälisest tööst olid väikesemahulised tellimustööd avaldatust detailsema statistikainfo saamiseks. Standardiseeritud tellimustööde maht 2015. aastal mõnevõrra vähenes. Neid töid saab tellida kaubagruppide või äriühingute kohta kindlate tunnuste alusel (nt väliskaubandusstatistika, majandusüksuste andmed). Et hõlbustada statistika tellimist, on standardiseeritud tellimustöödele välja töötatud eraldi hinnakiri. 25% kõigist tellimustöödest oli väliskaubandusstatistika, mida tellivad peamiselt Eesti ja naaberriikide tööstusettevõtted. Rahandussuhtarvude tellimusi oli 13%.

Võrreldes 2014. aastaga oli möödunud aastal suurem tunnitöö alusel tehtud tellimustööde arv ja teadusuuringuteks kasutatavate üksikandmete ettevalmistuste arv.

Statistikaameti tehtud programmivälised statistikatööd ja nende eest saadud tulu, 2014, 2015

Tellimustöö	Summa, eurot		Arv	
	2014	2015	2014	2015
Vanemaealiste uuring (SHARE)	–	211 800	–	1
Väliskülastajate uuring	75 000	79 200	1	1
Ühendatud rahvaloenduste-riigiregistrite andmebaasi loomine	–	28 900	–	1
Euroopa sotsiaaluuring (ESS)	–	27 700	–	1
Lõimumisvaldkonna monitoorimiseks integreeritud üksikandmete andmebaasi loomine ja näitajate avaldamine	–	18 000	–	1
ESF andmekorje	–	14 900	–	1
Täiskasvanute tööalase koolituse mõju hindamine	8 700	13 600	1	1
Üksikandmete ettevalmistus teadusuuringuteks	6 000	12 400	24	34
Muud tellimustööd tunnitöö alusel	1 900	9 900	112	179
Väliskaubandusstatistika tellimustööd	6 800	5 900	85	77
Uuring era- ja avalike teenuste ruumilise paiknemise ja kättesaadavuse tagamise ja teenuste käsitlemise kohta maakonnaplaneeringutes	–	5 000	–	1
Säästva arengu eesmärkide (Sustainable Development Goals (SDG)) Eesti prooviuur	–	2 900	–	1
Ida-Viru Maavalitsuse tellimustöö	2 000	1 800	1	1
Eesti leibkondade finantskäitumine	–	3 000	–	1
Rahandussuhtarvud	700	700	44	43
Majandusüksuste andmete edastamine	400	900	5	5
Taskuteatmik „Viljandimaa – arenev päris Eesti“	2 700	–	1	–
Väljaanded	10 300	9 500	260	190
KOKKU	114 500 ^a	446 100 ^b	534	539

^a 2014. aasta omatulu kulu oli 248 500 eurot, sh kulud eelmise aasta jäägist 134 000 eurot.

^b 2015. aasta omatulu kulu oli 459 100 eurot, sh kulud eelmise aasta jäägist 13 000 eurot.

SHARE

SHARE (Survey on Health, Ageing and Retirement in Europe) on üleeuroopaline vanemaealist (50+) rahvastikku hõlmav kestvusuring. Uuringu tellija on Tallinna Ülikool. Ühelt poolt keskendub uuring individuaalse vananemisprotsessi kulu ja seda mõjutavate põhjuslike seoste uurimisele ning teiselt poolt on oluline allikas nii olemasolevate poliitikameetmete seirel kui ka uute meetmete teaduspõhisel algatamisel. SHARE tulemused on aidanud Euroopa demograafilisi muutusi uurida alates 2004. aastast. Küsitlused on toimunud 20 riigis ning oma elutingimuste, perekonna, sõprade, tervise ja majandusliku olukorra kohta on seni vastanud üle 100 000 vastavas vanuses inimese. Eesti osaleb projektis alates 2010. aastast ehk neljandast uuringulainest. Uuringut on planeeritud teha kuni aastani 2024. Eestis tehti 2011. aastal ligikaudu 6900, 2013. aastal 6100 ja 2015. aastal 6000 intervjuud. Edaspidi on plaanis lisada uuring statistikaprogrammi. Uuringu varasemate aastate tulemustega saab tutvuda Tallinna Ülikooli veebilehel aadressil <http://www.tlu.ee/public/SHARE/>.

Välisküllastajate uuring

Välisküllastajate uuringu eesmärk oli välja selgitada välisriikide elanike Eestis tehtud kulutused, küllastajate reisimotivatsioon ja -käitumine ning rahulolu. Uuringu tellis Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), kes kasutab saadud infot turismisektori ettevõtluse arendamisel. Uuringust saadav info on oluline ka Eesti Pangale, et arvutada kokku Eesti turismitulu ja kajastada seda Eesti maksebilansis. Peale EAS-i ja turismisektori on uuringuga kogutav info vajalik Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ning kohalikele omavalitsustele. Andmed kulutuste liigi kaupa on vajalikud, et hinnata turismi mõju Eesti majandusele laiemalt (peamiselt turismist kasu saavatele sektoritele (majutus ja reisikorraldajad), kaudsemalt kasu saavatele muude teenuste ja kaupade pakkujatele). Uuringu tarbeks korraldati piiripunktides Eestist lahkuvatele turistidele küsitlus kahel ajavahemikul: 2014. aasta augustist septembrini ja 2014. aasta novembrist 2015. aasta jaanuarini. Uuringu tulemused on avaldatud artiklina Eesti Statistika Kvartalikirja 2015. aasta teises numbris (<http://www.stat.ee/90734>). Uuring jätkub 2016. aastal. Edaspidi on plaanis lisada uuring statistikaprogrammi.

Täiskasvanute tööalase koolituse mõju hindamise uuring

Täiskasvanute tööalase koolituse mõju hindamise uuringu eesmärk oli välja selgitada, kas tõukefondide rahastatud koolitustel osalenute olukord tööturul on paranenud. Töö tellis Poliitika-uuringute Keskus Praxis ning Statistikaameti koostööpartnerid olid Rahandusministerium ning Haridus- ja Teadusministerium. Statistikaameti ülesanne oli koguda andmed ja valmistada need ette analüüsiks. Selleks koguti koolidelt koolitustel osalenute avaldused, sisestati need arvutisse ja kodeeriti. Osalejate andmed seostati riiklikest andmekogudest pärit andmetega, et saada infot isikute töötamise kohta enne ja pärast koolitust. Projekti tulemusel valmib analüüs, mis avaldatakse 2016. aastal Praxis veebilehel. Samuti korraldab Praxis analüütikutele vajalikud koolitused.

Statistikaamet avaldab tulemused oma kaardirakenduses ruutkaardina. Detailsemateks analüüsideks saavad teadlased kasutada üksikandmeid.

Euroopa sotsiaaluuring

Euroopa sotsiaaluuring (ESS) on rahvusvaheline sotsiaalteaduslik uuring ja ühiskonnateaduste taristu, mille eesmärk on võimaldada uurida ühiskonna arengu seaduspärasusi. Uuringu riiklik koordinaator on Tartu Ülikool, kes tellis Statistikaametilt 2015. aastal ESS-i prooviuuringu andmekogumise. Euroopa sotsiaaluuringu prooviuuringu eesmärk oli valmistada ette 2016. aasta küsitlusvooru sisu ja muuta põhiuuring tulevikus veelgi paremaks. Prooviuuring toimus 2015. aasta oktoobris ja novembris. ESS-is esitatakse väiteid inimeste hoiakute kohta eri valdkondades ja esitatakse küsimusi nende eluolu kohta. Andmeid kogutakse alates 2002. aastast. Uuringu varasemate aastate tulemustega saab tutvuda uuringu veebilehel aadressil <http://www.ess.ut.ee/>.

Ühendatud rahvaloenduste-riigiregistrite andmebaasi loomine

Töö eesmärk on 1989. aasta rahvaloenduse ruumiandmete geokodeerimine, mille tulemusel tekib võimalus kuvada kaardil 1989. aasta rahvaloenduse andmeid ning saada viimase kolme loenduse ühtne ruumiandmestik, mille põhjal saab teha aegpidevaid ruumianalüüse. Töö tellis Tartu Ülikool.

Kolme rahvaloenduse hoonepõhised andmed võimaldavad esitada ruumilisi muutusi võimalikult detailselt, uurida segregatsiooni ja lahendada eri laadi ruumiülesandeid. Tartu Ülikooli geograafia osakonna ja Tallinna Ülikooli Eesti Demograafia Instituudiga tehakse koostööd kogu Eesti katmiseks sama detailsete 1989. aasta rahvaloenduse ruumiandmetega. Statistikaamet avaldab tulemused oma kaardirakenduses ruutkaardina. Detailsemateks analüüsideks saavad teadlased kasutada üksikandmeid.

Uuring era- ja avalike teenuste ruumilise paiknemise ja kättesaadavuse tagamise ning teenuste käsitlemise kohta maakonnaplaneeringutes

Uuringu eesmärk oli pakkuda sisulistele kriteeriumitele tuginev käsitus teenustevõrgu planeerimiseks. See aitaks jõuda ühtse, põhjendatud ja toimiva lahenduseni kogu Eesti teenustevõrgu käsitlemises maakonnaplaneeringutes ning kavandada teenuste paiknemist ühtsetel alustel kogu riigis. Uuringu tellis Siseministeerium ja selle korraldas Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE. Statistikaameti peamine ülesanne selles uuringus oli töörännet ja teeninduspiirkondi kujutavate kaartide valmistamine. Peale selle tehti RAKE-ga koostööd sotsiaalse infrastruktuuri potentsiaalsete teenuspiirkondade, nende keskuste ja piirkondade suuruse eristamisel ning kliendibaasi arutamisel. Uuringu tulemused andsid olulist infot otsuste tegemiseks maakonnaplaneeringute uuendamisel. Uuringu tulemused avaldati 2015. aasta mais ja on kättesaadavad Siseministeeriumi veebilehel aadressil https://www.siseministeerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Uuringud/Ruumiline_planeerimine/2015_teenuskeskuste_uuringu_lopparuanne.pdf.

Ida-Virumaa taskuteatmik

Väljaanne „Ida-Virumaa. Olukord ja strateegilised eesmärgid“ annab ülevaate Ida-Viru maakonna arengustrateegiast. Ülevaadet ilmestavad Ida-Virumaa arengut iseloomustav statistika ja edulugudest rääkivad fotod. Taskuteatmik koostati Ida-Viru maavalitsuse tellimusel ja see ilmus 2016. aasta jaanuaris. Väljaanne on kättesaadav Statistikaameti veebilehel aadressil <http://www.stat.ee/317910>.

Lõimumisvaldkonna monitoorimiseks integreeritud üksikandmete andmebaasi loomine ja näitajate avaldamine

Lõimumisnäitajate eesmärk on välja selgitada, kas Eestis elavate eri etnilise, kultuurilise ja keelilise tausta ning päritoluga inimestele on tagatud võrdsed võimalused edukaks toimetulekuks ja heaoluks. Näitajad valmisid Kultuuriministeeriumi tellimusel. Statistikaamet tegi kindlaks oma olemasolevad lõimumist puudutavad uuringud ja andmekogud ning analüüsis nende kasutatavust lõimumisstatistika tegemiseks. Lõimumisnäitajate saamiseks lingiti andmeid eri andmeallikatest ja arutati Kultuuriministeeriumi soovitud lisamuutujad. Saadud tulemuste põhjal genereeriti statistika andmebaasi näitajad, mis on avaldatud koos iga valdkonna selgitava metoodikaga Statistikaameti andmebaasis. Lõimumisnäitajad on avaldatud Statistikaameti veebilehel aadressil http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Eri_valdkondade_statistika/Loimumine/Loimumine.asp (nii eesti kui ka inglise keeles). Koostöös Kultuuriministeeriumiga on kavas jätkata olemasolevaid aegridu, täiendades neid järgmiste aastate andmetega.

Lõimumisnäitajad kajastavad eri koduse keele, kodakondsuse ja päritoluga inimrühmade hariduse omandamist, tööhõives osalemist, sotsiaal-majanduslikku toimetulekut ja elamistingimusi. Nimetatud näitajad võiksid olla abiks lõimumise mõõtmisel Eestis.

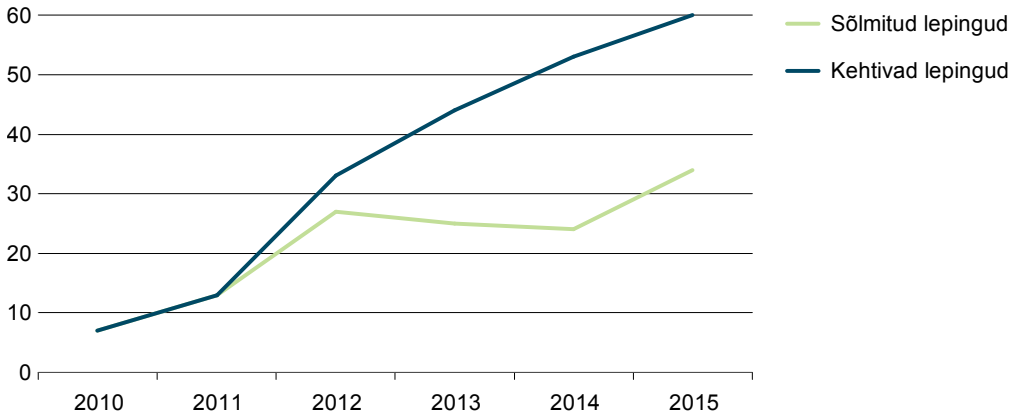
Statistika tegemiseks kogutud üksikandmete kasutamine teadustöök

Et olemasolevaid andmeid taaskasutades ühiskonnas rohkem väärtust luua, on teadusasutustel võimalik saada teadustöök juurdepääs Statistikaameti statistikatöodes kogutud üksikandmetele. Juurdepääsu võimaldamine on igal konkreetsel juhul Statistikaameti kaalutusotsus, mille tegemisel arvestatakse taotletavate andmete alusel isiku tuvastamise riski ja andmete konfidentsiaalsust. Nende kahe koosmõjust on olemasolevate andmetele ligipääsu viis. Viited tehtud teadustöödele leiab Statistikaameti veebilehelt.

Teadusasutuste huvi üksikandmete kasutamise vastu üha kasvab. Kokku esitati 2015. aastal andmete kasutamiseks 36 taotlust. Leping sõlmiti 34 asutusega, kellest 2/3 kasutab andmeid VPN-ühenduse kaudu, ülejäänud Statistikaametis kohapeal või FTP vahendusel.

2015. aasta lõpu seisuga oli 60 kehtivat konfidentsiaalsete andmete kasutamise lepingut, iga kuues leping on sõlmitud välismaa teadusasutusega (60-st 11).

Üksikandmete kasutamise lepingud, 2010–2015

Enim on teadustöökasutatud isiku-uuringute ehk Eesti sotsiaaluuringu, rahva ja eluruumide loenduse, tööjõu-uuringu, innovatsiooni-uuringu ja väliskaubanduse andmeid ning ettevõtete majandusnäitajaid.

UUED STATISTIKATÖÖD 2016–2020

2016.–2020. aasta statistikatööde loetelus on viis uut statistikatööd, millest üks tuleneb rahvusvahelistest kokkulepetest, üks statistikatöö on sisendiks EL-i õigusaktil põhinevale statistikatööle ja kolm statistikatööd tulenevad Euroopa Liidu õigusaktidest.

Jrk	Statistikatöö nimetus	Eeldatav maksumus, tuhat eurot					Statistikatöö vajaduse põhjendus	Statistikatöö liik
		2016	2017	2018	2019	2020		
1	Intrastati lihtsustamine (22305)	9,6	–	–	–	–	Rahvusvaheline tellimus	Ebaregulaarne statistika
2	Tarbimiskulutuste prognoos (40204)	–	–	4,0	4,0	–	Sisend EL-i õigusaktil põhinevale statistikatööle	Ebaregulaarne statistika
3	Tööjõu-uuringu moodul „Noored tööturul“ (40712)	16,0	1,9	–	–	–	EL-i õigusaktil põhinev	Ebaregulaarne statistika
4	Tööjõu-uuringu moodul „Ettevõtjad ja FIE-d“ (40713)	5,7	16,0	1,9	–	–	EL-i õigusaktil põhinev	Ebaregulaarne statistika
5	Tööjõu-uuringu moodul „Töö- ja pereelu kokkusobitamine“ (40714)	7,5	16,0	7,5	–	–	EL-i õigusaktil põhinev	Ebaregulaarne statistika

TARBIJATE RAHULOLU RIIKLIKU STATISTIKAGA

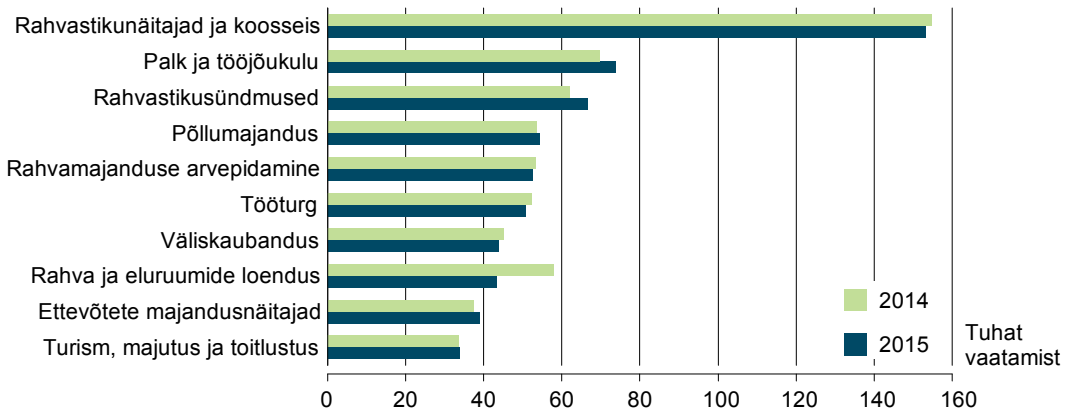
Kogu Statistikaameti avaldatav info on statistikahuvilistele tasuta kättesaadav ameti veebilehel www.stat.ee. Veebilehe külastajate arv on aasta-aastalt vähehaaval suurenenud. Võrreldes 2014. aastaga oli 2015. aastal külastusi 2% rohkem. Keskmiselt oli nädalas ca 11 000 külastust, millest 82% Eestist. Mobiiltelefonis või tahvelarvutis vaatas veebilehte 9% kasutajatest (2014. aastal 6%). Kõige suurem oli veebilehe külastajate arv veebruaris ja märtsis ning kõige väiksem juulis ja augustis.

Statistilise info saamiseks kasutavad tarbijad kõige enam statistika andmebaasi, mille kasutajate arv 2015. aastal võrreldes 2014. aastaga küll vähenes 4%, kuid külastuste ja tabelite vaatamiste arv jäi samale tasemele. Seevastu suurenes olulisel määral (15%) huvi Eesti statistikat esitavate valmistabelite vastu. Ka piirkondliku statistika portaali ja e-väljaande „Piirkondlik portree Eestist“ kasutajate arv üha kasvab. Põhinäitajate kasutajate hulk vähenes aastaga ligi poole võrra, põhjuseks viie olulisema põhinäitaja toomine veebilehe avalehele, tänu millele ei pea neid enam valmistabelitest otsima.

Statistikaametile esitatud teabenõuete arv jäi samale tasemele nagu 2014. aastal, kolmandiku võrra suurem aga oli väljaannete veebist allalaadimiste arv – 2015. aastal 27 000 allalaadimist.

Populaarseimad statistikavaldkonnad olid 2015. aastal nagu ka varasematel aastatel rahvastikunäitajad ja -sündmused, palk ja tööjõukulu, põllumajandus, rahvamajanduse arvepidamine ja tööturg. Aastati pole populaarseimate valdkondade pingerida muutunud.

Populaarseimad statistikavaldkonnad^a, 2014, 2015

^a Andmebaasi ja valmistabelite vaatamiste põhjal.

Meediakajastused

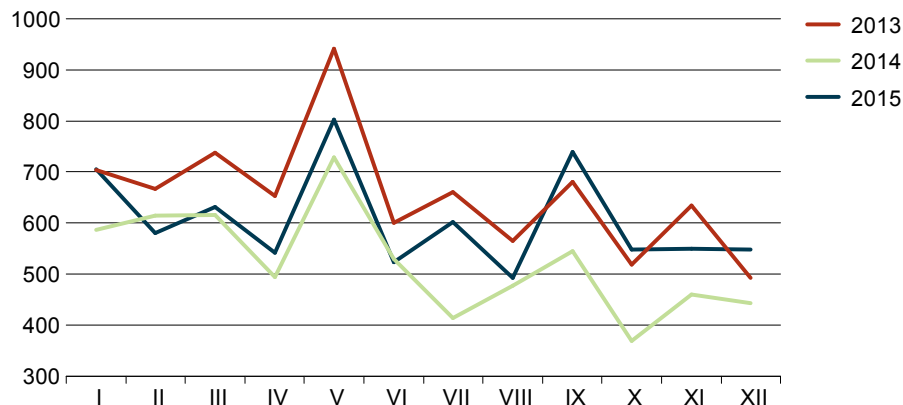
2015. aastal kajastasid meediakanalid Statistikaameti tegemisi ja riiklikku statistikat 7262 korda, mida on ligi 1000 võrra enam kui aasta varem. Nendest 3503 käisid pressiteadete kohta ja 441 kajastasid Statistikaameti blogipostitusi. Kui aastatel 2012–2013 mõjutas meediakajastuste arvu oluliselt 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse (REL 2011) toimumine ja selle tulemuste avaldamine, mille mõju 2014. aastal rauges, siis 2015. aastal meedia ja avalikkuse huvi riikliku statistika vastu taas suurenes ning aasta meediakajastuste arv ületas 7000 piiri, nagu viimati 2013. aastal. Kajastuste arvu kasvule aitas kaasa aasta alguses Eurostati uue infosüsteemi Census Hub (esitab Euroopa Liidu ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmesriikide 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse tulemusi) tutvustamine, mis aitas REL 2011 andmete põhjal Eestit teiste riikidega võrrelda. Samuti toetasid kajastuste arvu kasvu info pakkumine tähtpäevadeks (1. aprill, suvepuhkuste algus) ja septembris Eesti toidu kuu tähistamiseks kirjutatud blogiartiklid.

Meediakajastused, 2010–2015

Aasta	Kajastuste koguarv	Keskmiselt kuus	Keskmiselt päevas	Kajastuste koguarvu kasv eelmise aastaga võrreldes, %
2010	6 630	553	18	36
2011	7 606	634	21	15
2012	8 941	745	24	18
2013	7 853	654	22	-12
2014	6 275	523	17	-20
2015	7 262	605	20	16

Keskmiselt ilmus iga päev ligi 20 riiklikul statistikal põhinevat või seda käsitlevat meediakajastust, aasta varem 17. Keskmiselt oli 2015. aastal 605 meediakajastust kuus (aasta varem 523).

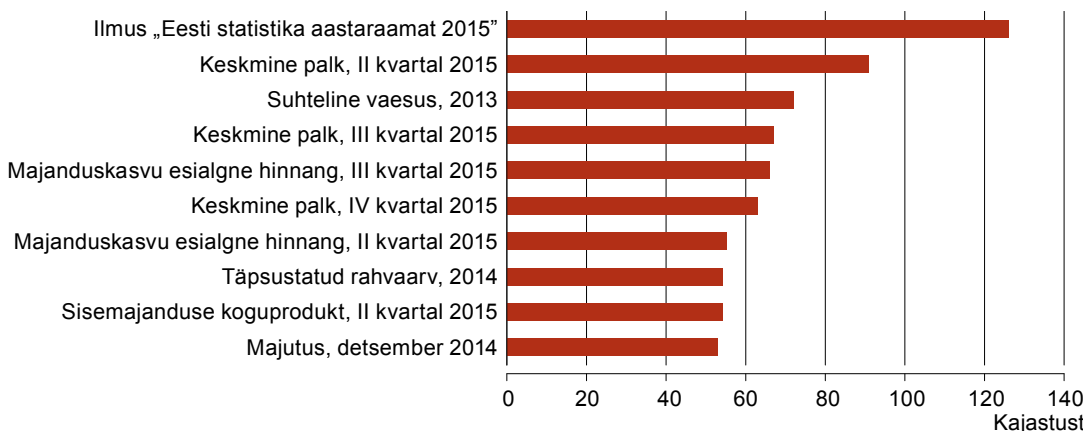
Meediakajastused kuu kaupa, 2013–2015

Pressiteated

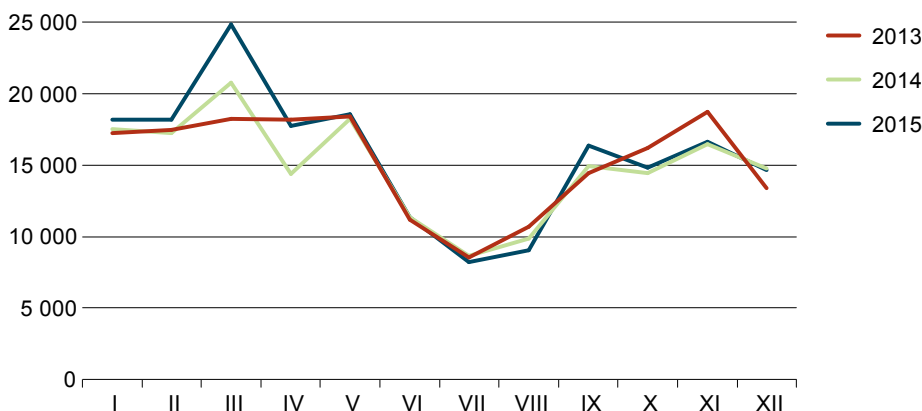
Statistikaamet avaldas 2015. aastal 138 pressiteadet ja neid kõiki kajastati meedias. Meedia-monitoringu kohaselt kajastati igat pressiteadet keskmiselt 25 korda (aasta varem 23). Enim tundis meedia huvi majanduskasvu ja palgaturgu puudutavate pressiteadete vastu. Meediakajastuste koguarvust ligi poole andsid pressiteadete põhjal ilmunud kajastused.

Enim meediakajastusi saanud pressiteadete esikümme, 2015

Statistikaameti veebilehel vaadati aasta jooksul pressiteateid 188 700 korda, mis teeb ca 516 vaatamist päevas (aasta varem olid näitajad vastavalt 178 700 ja 490).

Pressiteadete vaadatavus Statistikaameti veebilehel kuu kaupa, 2013–2015

Arvamusartiklid

2015. aastal ilmus ajakirjanduses seitse Statistikaameti töötajate kirjutatud artiklit (aasta varem 11). Viljakaim autor oli Ene-Margit Tiit, kelle sulest ilmus neli artiklit. Kõik seitse artiklit olid riiklikku statistikat tutvustavad.

Aastaraamatu esitlus

Juulis toimus 2015. aasta Eesti statistika aastaraamatu esitlus ajakirjanikele. Esitlusel tegi peaanalüütik Siim Krusell ülevaate 2014. aastal Eesti rahvastikus ja sotsiaalelus toimunud muutustest ning vanemanalüütik Alis Tammur rääkis hariduse ja rände seostest. Esitluse järel ilmus meedias kahe nädala jooksul ligi 130 meediakajastust. Kajastuste hulka on loetud nii pressiteate, pressiesitlusel tehtud intervjuude kui ka aastaraamatust ajakirjanike endi välja nopitud faktide kajastused. Palju kajastati pressiesitlusel fookusesse tõstetud teemasid (ränne, tööturul osalemine, rahvaarv, arstiabi kättesaadavus), kuid suur osa oli ka meedia enda nopetel aastaraamatust (nt abortide, abiellumiste, üliõpilaste, majandusüksuste, esimesse klassi minejate, kasutuses olevate eluruumide arv).

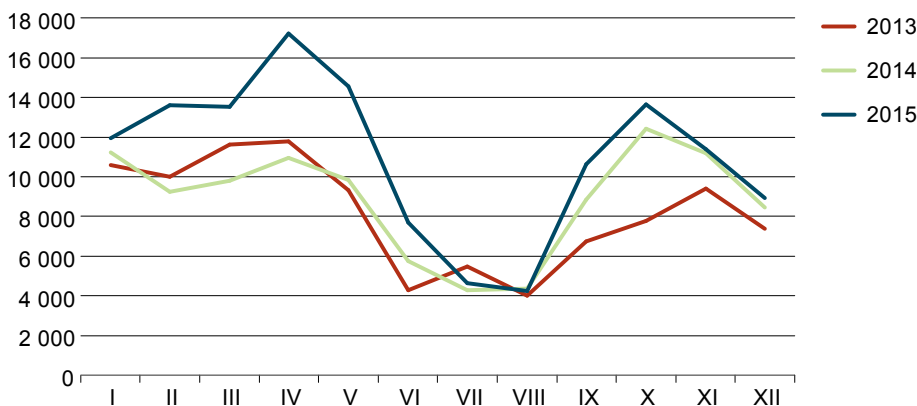
Statistikaamet sotsiaalmeedias

Statistikablogi

2015. aastal sündis blogi külastatavuse rekord – aasta jooksul käidi blogi lugemas 132 000 korda. Eelmine rekord pärines 2014. aastast, kui blogikülastusi oli 106 400. Postitusi ilmus 2015. aastal blogis 40 (aasta varem 31) ja neid kajastati meedias 441 korda.

Aastatel 2014–2015 aitas blogikülastatavuse kasvule kaasa see, et alates 2014. aasta juulist, kui Statistikaameti veebilehe ülesehitust ja kujundust uuendati, kuvatakse veebilehe fookusosalal ka ilmunud blogipostitusi ja suunatakse veebilehe külastajad neid lugema.

Statistikablogi külastatavus kuu kaupa, 2013–2015

2015. aasta kõige populaarsem blogipostitus oli 1. aprilli, naljapäeva puhul ilmunud Anu Tõnuristi ja Alis Tammuri postitus „Huvitavaid fakte Eesti elust“, milles nad panid tõesed andmed seosesse, mida tegelikult olemas ei ole, ja tegid selle põhjal huvitavaid järeldusi. Postitust käidi avaldamispäeval blogis lugemas ligi 3000 korda, mis on Statistikaameti blogi ajaloo (alates 2010. aastast) paremuselt teine tulemus. Facebookis (FB) levis postitus avaldamispäeval ligi 14 000 ja viie tööpäeva jooksul 15 400 inimeseni. Meedias kajastasid postitust ETV uudistesaadete „Aktuaalne kaamera“ ja „Ringvaade“. Konsultatsiooni- ja koolitusfirma Marketingi Instituut tunnustas Statistikaameti 1. aprilli postitust nädala turundustähe tiitliga tõsise teema vahendamise eest huumoriprisma kaudu.

Septembris 2015 tähistati Maaeluministeeriumi eestvedamisel esimest korda Eesti toidu kuud. Statistikaamet toetas Eesti toidu kuu tähistamist kuue Statistikaameti andmetel põhineva blogilooga.

Blogi kõige aktiivsem autor oli 2015. aastal Anu Tõnurist, kes kirjutas aasta jooksul kuus lugu. Blogisse tegi möödunud aastal kaastööd üle 20 autori.

Blogis avaldamispäeval enim loetud postitused, 2015

Pealkiri	Autor	Avaldamispäeva vaatamiste arv blogis	FB levi ulatus ^a viie tööpäeva jooksul
Huvitavaid fakte Eesti elust	Anu Tõnurist, Alis Tammur	2 730	15 352
Eesti emad 21. sajandil	Tiiu-Liisa Laes	1 709	2 687
Unistad suvepuhkusest asustamata paigas?	Berit Hänilane	1 510	12 380
Eesti kodakondsuse ja päritoluga inimesed Euroopas	Anu Tõnurist	1 146	2 105
Kümne aastaga on ettevõtete arv suurenenud	Marielle Borthwick	1 060	1 735
Eesti rahvastikuproгноos 2040: neli positiivset stsenaariumi	Alis Tammur	1 034	1 784
Millest koosneb puudega inimeste sotsiaalne kaitse?	Marianne Leppik	1 001	368

^a Nende Facebooki kasutajate arv, kelleni Statistikaameti teade otse või sõprade kaudu on jõudnud.

Statistikaamet Facebookis

Alates 2010. aastast on Statistikaametil Facebooki konto, kus vahendatakse ameti pressiteateid, blogipostitusi, väljaandeid ning Eurostati ja teiste riikide statistikaorganisatsioonide uudiseid. Kui igal aastal on konto jälgijate hulka lisandunud ligi 200–300 fänni, siis 2015. aastal kasvas see arv aasta jooksul 900 võrra ning aasta lõpuks oli kontol kokku ligi 2200 fänni. See on samas suurusjärgus kui Leedu statistikaametil – 2400 (Läti statistikaametil Facebooki lehekülge ei ole). Eesti riigiasutustest on konkurentsilt populaarseim Päästeamet ligi 40 000 fänniga, Rahandusministeeriumi valitsemis-alas on kõige rohkem jälgijaid Maksu- ja Tolliameti Facebooki kontol (ligi 6100).

Statistikaamet Twitteris

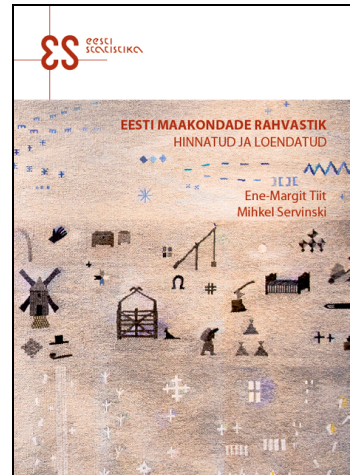
2015. aasta septembris võttis Statistikaamet taas kasutusele Twitteri konto, mis viimati oli kasutusel REL 2011 ajal uudiste vahendamiseks. Twitterisse lähevad automaatteated pressiteadete ja blogipostituste ilmumise korral. 2015. aasta lõpus oli Statistikaametil Twitteris üle 1000 jälgija.

Uut statistikatarbijale**Uudiskiri**

2015. aastal hakkas Statistikaamet välja andma uudiskirja, kuhu on koondatud päevakajalised uudised eri valdkondadest. Uudiskirja sihtrühm on olenevalt teemadest ministeeriumide analüütikud, ettevõtted, andmeesitajad, kohalikud omavalitsused jt. 2015. aastal anti välja kaks numbrit uudiskirja. Uudiskirjadega saab tutvuda Statistikaameti veebilehel aadressil <http://www.stat.ee/uudiskirjad>.

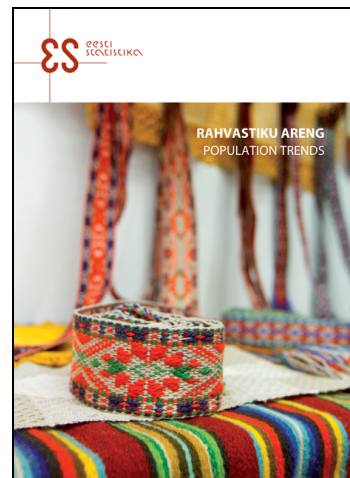
Kogumik „Eesti maakondade rahvastik. Hinnatud ja loendatud“

Kogumik käsitleb Eesti maakondade rahvastiku arengut statistilises võtmes. Info on esitatud pigem matemaatiku-statistiku kui demograafi vaatenurgast. Kirjeldatakse pilti, mis avaneb maakondade rahvastikust 2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse andmete põhjal. Raamat jaguneb kahte ossa: esimeses võrreldakse rahvastiku olukorda maakondades ja suuremates linnades ning kirjeldatakse ühiseid suundumusi, teises osas vaadeldakse rahvastikku maakonniti ning ka linna ja valla tasandil. Kõiki maakondi käsitletakse ühesuguse mustri alusel. Väljaannet võib käsitleda jätkuna Ene-Margit Tiidu raamatule „Eesti rahvastik. Hinnatud ja loendatud“, kus vaadeldi kogu Eesti rahvastikku piirkondliku arengu eripäradele suurt tähelepanu pööramata. Ülevaate saab maakondade elanike arvust ning rahvastiku soo-vanuskoosseisust ja paiknemisest. Rahvastikku kirjeldatakse ka rahvuse ja teiste identiteeditunnuste abil, samuti saab ülevaate rahvastiku haridusest ja tervises seisundist, töö- ja pereelust ning eluruumidest ja elamistingimustest. Kogumik ilmus märtsis.

Kogumik „Rahvastiku areng“

Eesti rahvastiku arengut käsitleva kogumiku keskne teema on Eesti rahvastiku arengu ja püsijäämise seisukohast olulised protsessid, mis määravad rahvastiku arvukuse, koosseisu ja paiknemise. Analüüsitakse loomulikke rahvastikuprotsesse – sündimus, suremus ja vananemine. Keskendatakse rände uurimisele, kirjeldades nii sise- kui ka välisrännet. Neile teemadele tuginedes annab kogumik ülevaate Eesti piirkondlikust rahvastikuprognosist, selle lähtekohtadest ja eeldatavast rahvastikusituatsioonist kuni aastani 2040. Kogumik ilmus septembris.

Kogumik „Soolise võrdõiguslikkuse näitajad“

Euroopa Liidu suurim palgalõhe on Eestis. Soolise palgalõhe vähendamiseks on oluline jälgida selle dünaamikat ja tegureid, mis võivad palgalõhe tekkimist ja püsimist mõjutada. Kogumikus vaadeldakse soolise palgalõhe muutumist ajas eri tausttunnuste (rahvus, haridus jne) järgi ja palgalõhet mõjutavaid tegureid (sooline segregatsioon, aktiivsus ettevõtluses, töö- ja pereelu, vanemahüvitis, isapuhkus, lapsehoolduspuhkus). Kogumik on koostatud projekti „Palgaerinevuste statistika parem kättesaadavus“ raames. Kogumik ilmus detsembris.

Eesti statistikasüsteemi välishindamine

2015. aasta kevadel hindasid Euroopa sõltumatud ja Euroopa statistikasüsteemi (ESS) välised kõrged statistikaekspertid Eesti statistikasüsteemi vastavust Euroopa statistika tegevusjuhise põhimõtetele. Sama meetodika järgi hinnati ka kõiki teisi Euroopa Liidu liikmesriike ja Eurostati, esimest korda aastatel 2006–2008 ja teine kord aastatel 2014–2015.

Euroopa statistika tegevusjuhise koosneb 15 põhimõttest, mis käsitlevad institutsioonilist keskkonda, statistika tegemise protsesse ja statistikaväljundit. Tegevusjuhisele vastavuse hindamisel lähtutakse nende põhimõtete kohta kehtestatud hea tava näitajatest. Euroopa statistika kvaliteedi kriteeriumid on määratud Euroopa statistikaõiguses.

Euroopa statistika tegevusjuhise ja sellele vastavuse hindamise eesmärgid on järgmised:

- hoida ja suurendada ESS-i usaldusväärust;
- tagada Euroopa statistika tegemise võimekus ja kvaliteet ning tugevdada seda;
- toetada liikmesriike Euroopa statistika tegevusjuhisele vastamiseks tehtaval arendustööl;
- saada kasu ESS-i eri osade arendusest.

Auditilaadne hindamine koosnes kahest põhietapist: enesehindamine ja välishindamine. Statistikaamet tegi enesehindamise läbi 2014. aastal, vastates kolmes mahukas küsimustikus olnud üle 400 väitele. Seejärel uurisid süsteemivälised, kuid statistikakogemusega sõltumatud eksperdid Statistikaameti vastuseid ja lisadokumente ning kohtusid 2015. aasta aprillis toimunud välishindamise ajal Statistikaameti töötajate, partnerite ja statistika tarbijatega (sh riigi- ja erasektori esindajad, teadlased, meediatöötajad). 2015. aasta sügisel ilmus hindamise tulemuste raport, milles olid ka ekspertide olulisemad järeldused ja soovituselised parandustegevusteks. Välishindamise järeldused ja soovituselised järeldused on erineva kaaluga ning osa soovitusi tuleneb nõuetele mittevastavusest, samal ajal kui teised soovituselised järeldused on seotud vaid vastavuse tugevdamisega. Statistikaamet koostas raportis viidatud puuduste kõrvaldamiseks parandustegevuste kava, mille täitmist hakkab Eurostat regulaarselt kontrollima.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et Eesti statistikasüsteem ja Statistikaamet vastavad suurele osale tegevusjuhises seatud nõuetele. Sealjuures on Eesti ja Hollandi riiklik statistikasüsteem ainsad, mille vastavust tegevusjuhisele hinnati väga suureks. Eesti tugevustena on raportis esile tõstetud heade teadmiste ja oskustega töötajaid, hästi arenenud ja terviklikku IT-süsteemi, riiklike andmekogude andmete maksimumilähedast kasutust, suurepärase rahvusvaheliste standardite, klassifikaatorite ja meetodikate kasutamist ning riikliku statistika seadust kui väga head eeskuju teistele riikidele. Samuti on raportis üle korratud, et statistika tegemise keskne koordineerimine on hea alus statistikasüsteemi arendamisele.

Suurepärase tulemuse kõrval on siiski mõningaid kitsaskohti, mille parandamisega teadvustatult edasi tegeletakse. Välishindajad viitavad Eesti statistikasüsteemis kolme tüüpi parandusvajadustele:

- tagada ressursside piisavus, sest nende nappuse tõttu on täitmata mõned Euroopa määrustest tulenevad kohustused, on keeruline tagada kvalifitseeritud töötajate värbamist ja hoidmist, samuti on piiratud arendamine ning osalemine ESS-i ülestes arendusprojektides;
- arendada tarbijatele ja andmeesitajatele vajalikke teenuseid, sh olemasolevaid statistika tegemise protsessi kirjeldusi ja standardseid kvaliteedimõõdikuid, luua selgemad seosed statistikanõukogu ja teadusnõukogude vahele, koostada ja avaldada senisest rohkem analüüse ja edendada statistilist kirjaoskust;
- tugevdada institutsioonilist keskkonda, sh kirjeldada riikliku statistika seaduses andmete konfidentsiaalsust detailsemalt ja kajastada statistikaprogrammis kogu Eestis tehtav Euroopa statistika.

2015. aasta augustis Eestis käinud Eurostati peadirektor Walter Radermacher märkis oma visiidil tunnustavalt, et Eesti statistikasüsteem on Euroopa Liidu parimate statistikaametitega võrreldaval tasemel. Peamiseks mureks pidas ta välishindamisel selgunud tõsiasja, et rahastuse praeguse taseme juures ei ole Eesti suutnud täita kõiki oma kohustusi Euroopa Liidu ees.

Eesti statistikasüsteemi välishindamise raport ja Statistikaameti parendustegevuste kava on huvilistele kättesaadavad Eurostati veebilehel aadressil <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/peer-reviews>.

eSTATi kasutajate rahulolu-uuring

Juulist detsembrini 2015 korraldas Statistikaamet andmeesitajatele rahulolu-uuringu, mille eesmärk oli selgitada välja hinnangud Statistikaameti elektroonilisele andmeedastuskanalile eSTAT. Rahulolu küsimiseks kasutati soovitusindeksi meetodikat, mis põhineb eeldusel, et kui inimene kedagi või midagi oma sõbrale või tuttavale soovitab, võtab ta omale vastutuse soovitatu kvaliteedi eest.

Soovitusindeksi tulemus võib olla vahemikus –100 kuni 100. Suurepäraseks hinnatakse tulemust 100 kuni 60, väga heaks 59 kuni 20, heaks 19 kuni 0, rahuldavaks –1 kuni –40, halvaks –41 kuni –70 ja väga halvaks –71 kuni –100.

Kokku laekus üle 5200 vastuse, millega kogunes hinnanguid üle 60 küsimustikule. Andmeesitajate küsimustike keskmine soovitusindeks oli –7, mida võib pidada rahuldavaks tulemuseks. Kõrgeimalt hinnati küsimustiku „Müügitalu“ (+12) ja „Ekspordihind“ (+18) täitmist, kõige vähem olid kasutajad rahul küsimustike „Muusika“ (–56), „Ettevõtete innovatsiooniuring“ (–28), „Kasumitaotluseta organisatsioonid“ (–36) ja „Saak“ (–24) täitmisega.

Madalamaid hindede annavad eSTATile üldjuhul väiksemate ettevõtete juhid, kes vastavad küsimustikele vaid korra või paar aastas, ja ka need andmeesitajad, kes ei esita andmeid õigeks ajaks. Kõrgemaid hindede annavad näiteks raamatupidajad, kes esitavad andmeid tihedamini ja seetõttu tunnevad süsteemi ka paremini.

Positiivsena töid hindajad välja järgmise:

- andmete esitamine on kiire, mugav, lihtne;
- küsimustikud on eeltäidetud;
- esitatud andmete õigsust on võimalik kohe kontrollida.

Mittesoovitamise põhjused olid järgmised:

- eSTAT ei ole kasutajasõbralik, küsimustike täitmine on ebamugav ja aeganõudev, lehel navigeerimine on keeruline;
- juhendid on puudulikud või ebaselged;
- õigeid küsimustikke ei leia üles;
- palju tehnilisi probleeme: eSTAT on aeglane, ei avane, ilmuvad mitmesugused veateated.

Kõige enam soovivad andmeesitajad saada Statistikaametilt vastu andmeid oma ettevõtte või asutusega sama tegevusala või valdkonna kohta, nt turuosa, tootmismahud, eksport-import jms. Samuti soovivad andmeesitajad statistika kiiremat avaldamist ja andmekogumise infotehnoloogilist arengut – andmete linkimise võimalust ning registreid jm andmeallikate suuremat kasutamist, et väheneks andmeesitajate koormus.

Infopäevad ja koolitused

2015. aasta oli Statistikaametile sündmusterohke. Statistikaamet osales kokku ligi 20 konverentsil, seminaril jm üritusel. Peale selle korraldati ise 26 koolitust statistikatarbijatele – riigiasutuste töötajatele, õpilastele, üliõpilastele, raamatukogutöötajatele ja teistele statistikahuvilistele. Koolitustel osalejaid oli kokku üle 630, mis on viimaste aastate suurim osalejate arv. 2014. aastal osales Statistikaameti koolitustel 430 inimest.

Järgmisena ülevaade 2015. aasta olulisimatest üritustest.

Veebruaris korraldas Statistikaamet tarbijatele infopäeva, mis andis ülevaate analüütilistes kogumikes „Muutuv majandus ja tööturg“, „Eesti piirkondlik areng 2014“ ja „Puudega inimeste sotsiaalne lõimumine“ käsitletud teemadest. Osalejad andsid seminarile väga kõrge hinnangu. Seminaril osales 110 inimest.

Aprillis toimus koostöös säästva arengu komisjoniga kogumiku „Säästva arengu näitajaid“ esitlus, kus osales 80 inimest.

Septembris toimus koostöös ministeeriumide andmekogupidajatega ja riigi omavalitsuste katusorganisatsioonidega teabepäev teemal „Registripõhine rahvaloendus – tasakaal ootuste ja võimaluste vahel“, mis oli peamiselt mõeldud kohalike omavalitsuste esindajatele. Osalejaid oli teabepäeval üle 100.

20. oktoobril tähistati ÜRO eestvedamisel maailma statistikapäeva. Sel puhul toimus nädala vältel mitu üritust: Statistikaameti lahtiste uste päev, statistikaviktoriin Facebookis, konverents „Registrid ja suurandmed statistikas“, mis tutvustas registri- ja suurandmete kasutamise võimalusi statistika tegemisel ja kus eraldi sektsioon oli pühendatud REGREL-ile. Konverentsist võttis osa üle 90 inimese.

Novembris toimus Majandusarvestuse Õpetajate Kogu aastaseminar „Digipööre raamatupidamises“, kus riikliku statistika teemadele pühendati kaks tundi. Statistikaamet rääkis õpetajatele riikliku statistika rollist ühiskonnas ja tutvustas statistikatooteid, mida õpetajad saaks kasutada õppetöös ja mis võiks ka õpilastele huvi pakkuda (nt blogi kui õppematerjal, statistika visualiseerimise võimalused, statistikarakendus, interaktiivne kaardirakendus, avaandmete kasutamise võimaluste avarandumine pärast statistika andmebaasi uue tarkvara juurutamist jms). Statistikatoodete kasutamine aitab kaasa statistilise kirjaoskuse levitamisele ühiskonnas. Samuti korraldas Statistikaamet viktoriini, mis sai väga positiivse vastukaja.

Detsembris toimus Tallinna matemaatikaõpetajate loengusarjas seminar, kus tutvustati Statistikaametit ja anti ülevaade Eesti rahvastiku arengust. Teine seminar toimus käesoleva aasta veebruaris.

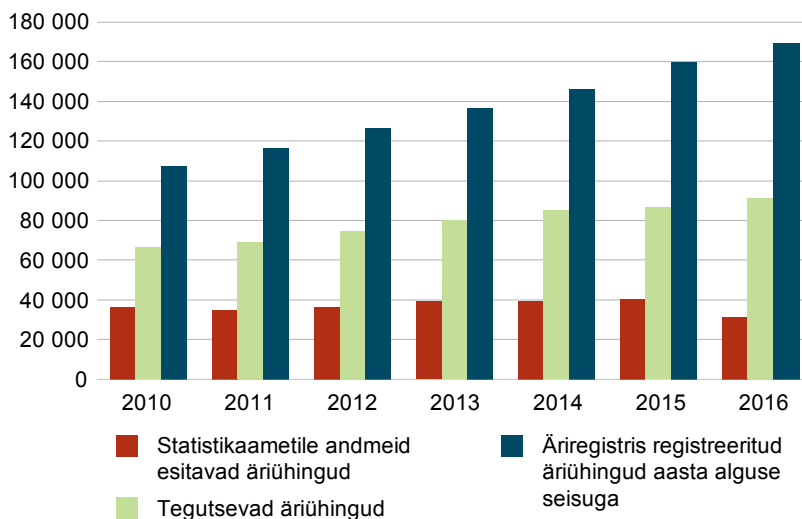
Aasta lõpus korraldas Statistikaamet oma põhitarbijatele seminari „Registriandmete kasutamine riiklikes uuringutes ja rahvaloendusel“. Seminari eesmärk oli anda ülevaade registripõhise rahva ja eluruumide loenduse andmehõivest, andmekvaliteedist ja andmete täpsusest.

Peale eespool loetletud ürituste osales Statistikaamet ettekannete ja infolauaga iga-aastastel linnade ja valdade päevadel, GIS-päeval, Tallinna ettevõtluspäeval jt infopäevadel ja seminaridel.

ANDMEESITAJATE HALDUSKOORMUS

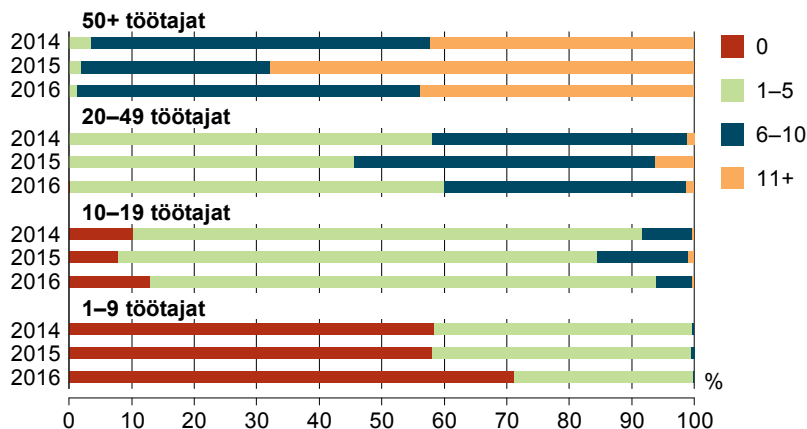
Statistikaametis kasutatakse aruandluskoormuse hindamiseks kahte näitajat: aruannete arv andmeesitaja kohta ja aruannete koostamisele kulunud aeg. Et andmeesitajate koormust ühtlasemalt jaotada, kasutatakse võimaluse korral valikuuringuid, kus andmeid esitab ainult osa uuringu sihtrühmast. Samuti koordineeritakse uuringute valimeid nii, et eri uuringute valimid ei kattuks. Aastatel 2012–2016 on registreeritud äriühingute arv äriregistris kasvanud kolmandiku võrra ja tegutsevate ettevõtete arv ligi veerandi võrra. Samal ajal on aruandekohustuslaste arv tänu valikuuringute kasutamisele ja andmekogude kasutuselevõtule olnud viimastel aastatel stabiilselt 40 000. Kuigi 2016. aasta andmeesitajate arv on praegu esialgne, võib prognoosida, et sel aastal nende arv võrreldes varasemate aastatega veidi väheneb.

Äriregistris registreeritud äriühingud, ettevõtted statistilises profiilis ja andmeesituskohustusega ettevõtted, 2010–2016

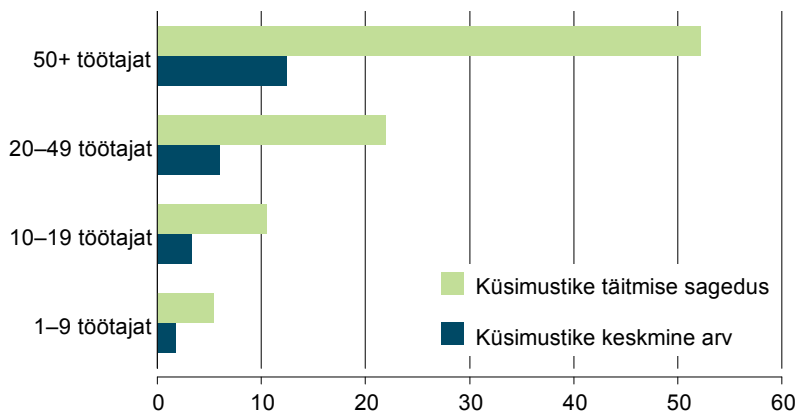
Valimite koordineerimine toimib paremini väikeettevõtete rühmas (1–9 töötajat), kus ettevõtete arv on suur ja piisab suhteliselt väikestest valimitest. 2015. aastal ei pidanud 58% väikeettevõtetest täitma ühtegi küsimustikku, 41% täitis kõige rohkem 5 küsimustikku ja vaid väikesel osal oli vaja täita üle 5 küsimustiku. 1–9 töötajaga ettevõtete koormus oli 2015. aastal samal tasemel nagu 2014. aastal. Keskmiselt pidi selles rühmas täitma 1,9 küsimustikku. 10–19 töötajaga rühmas pidi mõne küsimustiku täitma 92% ettevõtetest. Vähemalt 50 töötajaga ettevõtete koormus aga on juba tunduvalt suurem: 68% neist pidi täitma üle 10 küsimustiku aastas.

Äriühingud suuruse ja täidetavate küsimustike arvu järgi, 2014–2016

Keskmine küsimustike arv andmeesitaja kohta oli 2,5 ehk suurem kui 2014. aastal, kui see oli 2,2. Ühel ettevõttel oli vaja täita kõige rohkem 26 küsimustikku. Et kuuküsimustikud võetakse arvesse 12 ja kvartaliküsimustikud 4 korda, jaguneb küsimustike esitamise sagedus järgmiselt: 1–9 hõivatuga äriühingud täidavad keskmiselt alla 6 küsimustiku aastas, vähemalt 50 hõivatuga äriühingud aga keskmiselt üle 4 küsimustiku kuus.

Täidetavate küsimustike arv ja sagedus äriühingu suuruse järgi, 2015

2015. aastal toimusid ebaregulaarsed statistikatööd „Töötasu struktuur“, „Innovatsioon“ ja „Tööelu-uuring“, mis suurendasid ettevõtete aruandluskoormust. 2016. aastal toimub ebaregulaarne statistikatöö „Täiskasvanute koolitus ettevõttes“, mis mõnevõrra suurendab ettevõtete andmeesituskoormust.

Ettevõtete halduskoormuse vähendamiseks on Statistikaamet teinud järgmist:

- võtnud kasutusele andmekogude andmeid küsimustike eeltäitmiseks ja nende osaliseks või täielikuks asendamiseks;
- riskasutanud ettevõtete kogutud andmeid;
- vähendanud küsitletavate väikeettevõtete arvu, kui vähendamise mõju statistika kvaliteedile on minimaalne;
- parandanud küsimustike kvaliteeti.

Andmekogude andmeid kasutatakse küsimustike eeltäitmiseks ja nende osaliseks või täielikuks asendamiseks. Eeltäitmiseks kasutatakse majandusaasta aruande, maksukohustuslaste registri ja PRIA andmeid. Majandusaasta aruande andmeid hakati kasutama 2012. aastal, teisi allikaid 2014. aastal. Küsimustike eeltäitmine majandusaasta aruande andmetega vähendas aruande täitmise aega kõige rohkem 50%.

Majandusaasta aruande kasutuselevõttuga on järjepidevalt vähendatud küsimustiku EKOMAR valimit. Kolme aastaga on EKOMAR-i valim vähenenud 11 000-st 8000-ni. Sellega on mikroettevõtete vastamiskoormus tunduvalt kahanenud. Käibedeklaratsiooni andmete kasutuselevõttuga lõpetati täielikult igakuine kaubandusettevõtete majandusandmete kogumine, tänu millele vabanes aruandekohustusest 800 ettevõtet. Ligi veerandi võrra on väiksem keskkonnakaitsekulutuste küsimustiku valim. Samuti on vähendatud taimekasvatusküsimustiku ja põllumajanduse struktuuriuuringu valimi mahtu. Kokkuvõttes väheneb 2016. aasta valimite maht 2013. aastaga võrreldes 10%.

Ettevõtete koormust on vähendanud ka kogutud andmete ristkasutamine Statistikaameti sees, mis tähendab, et küsimustike eeltäitmisel kasutatakse sama küsimustiku eelmise perioodi või teiste küsimustike andmeid. Küsimustike kvaliteedi parandamiseks alustas 2015. aastal Statistikaameti tööd küsimustike spetsialist, kes vaatab üle probleemsete küsimustike sisu ja katsetab küsimusi andmeesitajate peal.

Küsimustike eeltäitmine elektroonilises andmeedastuskanalis eSTAT, 2016

	Küsimustikke kokku	Eeltäidetud küsimustikud	sh sama või mõne teise küsimustiku andmetega eeltäidetud	sh andmekogudest võetud andmetega eeltäidetud
Küsimustikud eSTATis	130	63	60	15

Aastatel 2016–2017 on Statistikaameti halduskoormuse vähendamiseks planeeritud järgmised tegevused:

- optimeerida andmekogumist projekti „Aruandlus 3.0“ raames;
- laiendada statistika tegemisel juba kasutusel olevate andmekogude andmete kasutamist teistele statistikatöödele ja uurida uute andmekogude kasutamise võimalusi. Näiteks küsimustik „Vabad ametikohad ja tööjõu liikumine“ eeltäidetakse töötamise registri andmetega ja andmeesitajal on vaja kirja panna ainult vabade ametikohtade arv, mille kohta andmekogudes täielikku infot ei ole;
- analüüsida peale riiklike andmekogude ka teiste andmeallikate kasutamise võimalust. Eleringi andmelaost on saadud elektritarbimise tunniandmestik ja alustatud on andmeanalüüsi, et hinnata nende sobivust statistika tegemiseks. 2016. aastal on plaanis uurida võimalust kasutada mobiilpositsioneerimisandmeid registripõhise rahva ja eluruumide loenduse elukohaandmete kvaliteedi parandamisel. Uuringu tulemuste põhjal kavandatakse järgmised sammud mobiilpositsioneerimisandmete kasutamiseks. Teeloendurite andmeid kasutatakse Läti piiril välisküllastajate arvu hindamiseks välisküllastajate uuringu jaoks;
- ressursi olemasolul kujundada välja küsitluslabor, mis võimaldaks testida kõiki Statistikaameti küsimustikke.

Rahandusministeeriumil on halduskoormuse vähendamiseks kavas järgmised tegevused:

- tellida 2016. aastal analüüs, mille eesmärk on mõõta kõikide statistikatööde näitajate kasutatavust, näitajate asjakohasust jms. Analüüs oleks statistikatöödeülene ja hõlmaks nii Statistikaameti kui ka tarbijate (riigiasutused ja ettevõtjad) seisukohti ja vajadusi. Töö tulemust saab kasutada statistikatööde või näitajate ärajätmiseks, eelarvetaotluste põhistamiseks ja poliitilisel tasandil teema tõstatamiseks Eurostati tasemel;
- tutvustada halduskoormuse vähendamise vahetulemusi valitsuskabinetile 2016. aasta detsembris.

Küsitletavate ettevõtete arvu olulisimad vähendused statistikatöö järgi, 2013–2016^a

Statistikatöö nimetus	Küsimustike arv, 2016	Andmeesitajate arv			Meede ^b
		2013	2016	Muutus, 2013–2016	
Kõik statistikatööd	130	127 880	114 668	–13 212	
Keskonnakaitsekulutuste arvepidamine	2	2 279	1 717	–562	B
Ettevõtete aasta majandusnäitajad	14	11 139	7 946	–3 193	A
Finantsinstitutsioonide arvepidamine	3	1 672	754	–918	B
Kaubandusettevõtete kuu majandusnäitajad	1	809	0	–809	A
Taimekasvatus	1	2 362	1 700	–662	A, B
Põllumajanduse struktuuriuuring	1	9 890	7 500	–2 390	A, B

^a Tabelis on esitatud need statistikatööd, mille valimit on vähendatud kõige rohkem.

^b Meede A – andmekogude andmete kasutuselevõtt; meede B – küsitletavate ettevõtete arvu vähendamine väikeettevõtete rühmas, kui vähendamise mõju statistika kvaliteedile on minimaalne.

Küsimustiku EKOMAR^a valimi vähendamine, 2013–2016

	2013	2014	2015	2016
Kogum	66 500	69 970	72 392	75 575
Valim	11 139	10 559	10 174	7 946
Valimi vähenemine võrreldes 2013. aastaga		–580	–965	–3 193

^a Statistikatöö „Ettevõtete aasta majandusnäitajad“.

Küsimustiku EKOMAR valimi suurus vähendatud valimiga tegevusaladel ja suurusrühmades, 2013–2016

Tegevusala	Suurusrühm	2013	2014	2015	2016
Töötlev tööstus	1–9 hõivatut	917	124	0	0
Ehitus	1 hõivatut	303	336	39	0
Jaekaubandus	1 hõivatut	182	222	18	0
Mäetööstus, energeetika, veevarustus	1–9 hõivatut	146	190	187	0
Hulgikaubandus ja mootorsõidukite jaemüük	1 hõivatut	386	384	328	0
Teenindus	1 hõivatut	1 205	1 199	1 413	1

2016. aastal esitatavate küsimustike arv on esialgne, sest aasta jooksul tuleb aruandekohustuslasi juurde, nt lisatakse ettevõtte väliskaubandusküsimustike valimitesse, kui ettevõtte ekspordi- või impordikäive ületab kindlaksmääratud lävendi. Samuti võetakse mõne küsimustiku jaoks valim hiljem.

Alates 2008. aastast küsib Statistikaamet aruandluskoormuse hindamiseks elektroonilise andmeesituskanali eSTAT kaudu laekuvate küsimustike esitajatelt küsimustiku täitmisele kulunud aega. Et küsimusele vastamise määr on üsna madal (10–20%), leitakse kogukoormus imputeerimise teel.

Küsimustikud on rühmitatud küsimustiku mahu järgi ja hinnatud on küsimustike täitmisele kulunud aega. Erandiks on väliskaubanduse küsimustikud, sest need laekuvad suures osas spetsiaalse kanali kaudu ja seal vastamisaega ei küsita. Väliskaubandusküsimustike täitmise koguaeg on hinnatud 2007. ja 2014. aastal tehtud Intrastati koormuse küsitluse ning laekunud küsimustike ja kirjete arvu põhjal.

Küsimustiku täitmisele kulunud keskmine aeg küsimustiku täitmise sageduse järgi, 2012–2015 (minutit)

Küsimustiku täitmise sagedus	2012	2013	2014	2015
1–2 korda aastas	120	116	125	136
4 korda aastas	34	33	36	35
12 korda aastas	79	71	73	73
Kokku	73	70	70	73

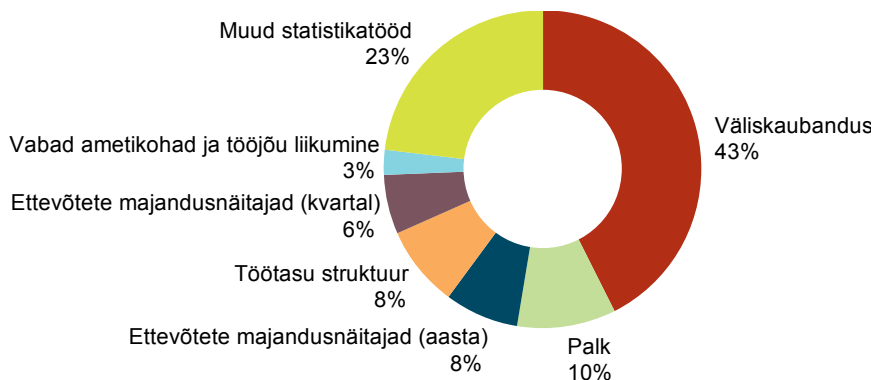
2015. aastal oli küsimustike täitmise keskmine aeg samal tasemel nagu 2014. aastal. Ühe küsimustiku täitmisele kulus 2015. aastal keskmiselt 1 tund ja 13 minutit. Rohkem võtavad aega aasta-, vähem kvartaliküsimustikud. Kuuküsimustike keskmist aega mõjutavad enim mahukad väliskaubanduse küsimustikud. Intrastati küsimustiku keskmine täitmise aeg on 2,5 tundi. Muud kuuaruanded võtavad aega keskmiselt 0,5 tundi. Kokku kulutasid Eesti ettevõtted, asutused ja organisatsioonid 2015. aastal küsimustike täitmisele 42 300 tööpäeva.

Küsimustike täitmise koguaeg, 2010–2015 (tööpäeva)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Põhistatistika	48 000	49 000	43 900	40 200	41 000	38 300
sh Intrastat	22 000	23 000	20 900	19 400	19 800	18 500
Ebaregulaarne statistika	1 200	6 200	200	3 200	0	4 000
Kokku	49 200	55 200	44 100	43 400	41 000	42 300

Joonisel on esitatud need statistikatööd, mille puhul andmeesituskoormus oli 2015. aastal üle 1000 tööpäeva.

Andmeesituskoormuse jagunemine statistikatöö järgi, 2015

Klassifikaatorite kooskõlastamine

2015. aastal esitati riigi infosüsteemi haldussüsteemi (RIHA) kaudu Statistikaametile kooskõlastamisele 7 uut klassifikaatorit, mis kõik kooskõlastati. Ka kooskõlastamiselt tagasi ei kutsutud ühtki klassifikaatorit. Uuendati 18 klassifikaatori versioone.

RIHA-s vaadati aasta jooksul läbi ja vajaduse korral anti nõu 86 kooskõlastamisele tulnud andmekogu klassifikaatori asjus. Tarbijaid on klassifikaatorite (tööstustoodete loetelu, kombineeritud nomenklatuur, Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator, ametite klassifikaator) teemal nõustatud 828 korral.

Klassifikaatorite ja terminoloogia kooskõlastamine REGREL-i ettevalmistamisel

Riiklikes andmekogudes kasutatakse väljakujunenud klassifikatsioone, mis üldjuhul ei vasta loenduste rahvusvaheliselt harmoneeritud klassifikatsioonidele ja definitsioonidele. Peale selle on loenduse ettevalmistamisel selgunud, et klassifikaatorid, mis on kasutusel riiklikes andmekogudes, ei pruugi olla kirjeldatud riigi infosüsteemi haldussüsteemis.

REGREL-i korraldamiseks oli vaja riiklike andmekogude pidajatega kooskõlastada loenduseks vajalikud andmekooseisud eri andmekogudes.

Suur samm oli REGREL-i prooviloenduse tunnuste metaanalüüs, mille tulemusena loodi tunnuste kirjeldused seadusloome põhjal koos soovitud seadusloome täiendamiseks ja vastavate tunnuste arvutamiseks vajalike registrite ülevaatega. Selle ettevõtmise õigusloome aspekti tulemusi tutvustati andmekogude koosolekul 2015. aasta jaanuaris. Peale selle lepiti enamiku registripidajatega kokku andmekooseisud. Tunnuste kirjeldused olid andmekogude pidajatele aluseks lähteülesande täpsustamisel, mille käigus määrati kindlaks konkreetsed tegevused nii seadusloomes kui ka IT-arendustes. Tegevuskava kiitis heaks Vabariigi Valitsuse loenduskomisjon.

Riiklike andmekogude pidajatele tehti ettepanekud õigusakte muuta eesmärgiga täiendada andmekogu registripõhise loenduse vajaduste kohaselt.

RIIGI ANDMEKOGUDE ANDMEKVALITEET

Riikliku statistika seaduse § 50 lg 2 järgi on Statistikaametil kohustus hinnata andmekogude kvaliteeti. Seetõttu töötati 2015. aastal REGREL-i projektis välja ühtne andmekogude kvaliteedi hindamise raamistik, mille eesmärgid on järgmised:

- kirjeldada andmekogude metaandmed (sh kvaliteediatribuudid) ühtse süsteemi järgi;
- anda andmekogudele süstemaatilist tagasisidet andmete kvaliteedi kohta;
- parandada andmekogude kasutamise kohta käiva info kättesaadavust.

REGREL-i projekti kvaliteeditöörühm töötas välja riiklike andmekogude kvaliteedi hindamise raamistiku, mille REGREL-i juhtrühm 2015. aasta märtsis heaks kiitis. Selle töö käigus täiendati statistikatööde metaandmete kirjeldamise juhendit andmekogude metaandmete kirjeldamise osaga. Standardsed metaandmed sisaldavad ESMS-i (Euro-SDMX Metadata Structure) ja ESQRS-i (ESS Standard for Quality Reports Structure) standardites kirjeldatud mõisteid, mida on täiendatud Statistikaameti tööprotsessidest ja infosüsteemidest tulenevate vajadustega.

Standarditele vastav metaandmete kirjeldamine suurendab nende käitlemise tõhusust. Samuti suureneb tänu sellele metaandmete kooskõla Euroopa statistikasüsteemis (ESS) ning need (sh andmekvaliteedi kohta käivad andmed) muutuvad tarbijatele paremini kättesaadavaks.

Metaandmete standardis on statistika dokumenteerimiseks ja kokkuvõtliku info pakkumiseks vajalike statistiliste metaandmete määratlused ja esitluse kirjeldused, et toetada andmete kvaliteedi hindamist, meetodika dokumenteerimist ja statistika tegemist üldiselt. Sisu kirjeldamise lihtsustamiseks on metaandmete kirjeldamise juhendisse lisatud Eurostati ja Statistikaameti juhised, samuti praktilised näited.

Andmekogudest riikliku statistika tegemiseks saadavate andmete kohta käivate metaandmete kirjeldamine toimub koostöös riiklike andmekogude haldajate või pidajatega. Andmekogu metaandmete kirjeldamise protsessi algatab Statistikaameti administratiivandmete juhtivspetsialist. Pärast kirjelduse koostamist ja Statistikaameti valdkonnaspetsialistide täiendusi saadetakse see täiendamiseks andmekogu esindajale.

ESMS-i mõisted ja nende kirjeldamine

Mõiste	Kirjeldab Statistikaamet	Kirjeldab andmekogu
1. Kontaktandmed	X	X
2. Metaandmete uuendamine	X	
3. Statistika esitus	X	X
4. Mõõtühik	X	
5. Vaatlusperiood	X	
6. Õigusaktid ja muud kokkulepped	X	X
7. Konfidentsiaalsus	X	
8. Avaldamispõhimõtted	X	
9. Levitamissagedus	X	
10. Levitamismvorm	X	X
11. Juurdepääs dokumentidele	X	X
12. Kvaliteedijuhtimine		X
13. Asjakohasus	X	
14. Täpsus ja usaldusväarsus	X	X
15. Ajakohasus ja õigeaegsus	X	
16. Võrreldavus	X	X
17. Sidusus	X	X
18. Kulud ja koormus	X	X
19. Andmete revisjon		X
20. Statistiline töötlemine		X
21. Märkused	X	X

2015. aastal kirjeldati aadressiandmete süsteemi (ADS), ehitisregistri (EHR), rahvastikuregistri (RR) ja töötamise registri (TÖR) ESMS-i metaandmed. Andmekogude kirjeldamist jätkatakse aastatel 2016–2017 ajakava kohaselt ja eesmärk on kirjeldada REGREL-iks vajalikud andmekogud 2017. aasta lõpuks. Järgmine samm on andmekogude ESMS-i kirjelduste avaldamine veebilehel.

UUED SUUNAD PLANEERIMISES JA TÖÖKORRALDUSES

2014. aastal LEAN-metoodikaga alustades oli Statistikaamet teadaolevalt Eesti esimene riigiasutus, kes seda metoodikat aktiivselt juurutama hakkas. 2015. aastal leidis see metoodika tee veel mitmesse ministerruumisse ja riigiasutusse, kuid ka Statistikaameti jätkus LEAN-i juurutamine vähemalt sama hoogsalt, nagu see 2014. aasta sügisel alanud oli.

Möödunud aastaga kasvas sisemiste tööprotsesside tõhustamiseks tehtud parendusprojektide arv 12-ni. Peale selle kogutakse iga nädal parendusettepanekuid töötajatelt. Ettepanekuid võivad teha kõik Statistikaameti töötajad kas pabervormil või elektrooniliselt intranetis. Igal reedel teeb juhtkond majas ringkäigu, külastades kõiki osakondi ja kogudes ettepanekud kokku. Tänu sellele saab juhtkond vahetult näha, kuidas protsessid majas toimivad, ja töötajatega suhelda. Oluline on, et iga töötaja tajuks oma rolli ja vastutust kvaliteetse statistika tegemisel ja annaks oma panuse tööprotsessi parendamisse.

Olulisel kohal oli ka töötajate arendamine LEAN-metoodika vallas. Kaks osakonnajuhataja asetäitjat läbisid edukalt Lean Six Sigma rohevöö koolituse, mille käigus tuli kummalgi läbi teha ka Lean Six Sigma parendusprojekt. Kolm inimest läbisid Lean Transformationi koolituse, mis andis LEAN-projektide juhtimiseks vajalikud teadmised, ning sisekoolitusena toimus osakonnajuhatajatele ja võtmespetsialistidele uute planeerimis- ja töökorraldussuundade teemaline koolitus, kus tutvustati, kuidas LEAN ja selle modifikatsioonid on muutnud planeerimise ja töökorralduse paindlikumaks ja kiiremaks.

Jätkeb ka koostöö Eesti Kvaliteediühinguga. Kvaliteediühingu liikmed käisid Statistikaameti külas LEAN-i juurutamisega tutvumas ning mitu Statistikaameti töötajat osales Kvaliteediühingu korraldatud, LEAN-i ja Lean Six Sigma tutvustavates loengutes.

Statistikaamet sai ka uue intraneti, mis on üles ehitatud põhiprotsessi etappide põhjal ja on justkui suur kvaliteedi käsiraamat. Tegemist on üsnagi erilise lähenemisviisiga, mis on äratanud nii kodu- kui ka välismaiste külaliste tähelepanu. LEAN-i juurutamise käigus on intranetti tekkinud ka omamoodi raamatukogu LEAN-iga seotud olulisematest raamatutest, mis Statistikaameti töötajad on aasta jooksul läbi lugenud.

Üks möödunud aasta kesksemad parendusprojekte, mis jätkub ka 2016. aastal, on OP 2.0 ehk operatiivplaneerimine 2.0. Number kaks viitab sellele, et tegemist on järjega 2015. aasta veebruaris toimunud projektile. Projekti nimi on mõnevõrra eksitav, sest selle sisu ei piirdu pelgalt planeerimise parendamisega, vaid aitab olulisel määral muuta senist töökorraldust ja info liikumist. Muu hulgas luuakse mitme osakonna töötajatest koosnevad ühise eesmärgi nimel töötavad tiimid.

OP 2.0 eesmärgid on järgmised:

- vähendada tööde kuhjumist hästi korraldatud juhtimissüsteemiga (sh selgelt kindlaks määratud komponendid ja komponendi omanikud, juhtimis- ja planeerimiskoosolekud);
- tõhustada info liikumist töötajate vahel, moodustades komponentide ümber tiimid, nii et tiimis oleks olemas kogu vajalik kompetents ja vahendid vastava komponendi valmistamiseks;
- saavutada strateegilise, taktikalise ja operatiivse tasandi plaanide parem sidusus ning visualiseerida tööplaani täitmist, kasutades planeerimis- ja projektijuhtimistarkvara JIRA võimalusi.

OP 2.0 on loogiline jätk 2013. aasta muudatusega alanud muudatuste seeriale. Toona oli Statistikaamet maailma esimene statistikaamet, kes tsentraliseeris andmetöötlusetapi. Samuti vähendati struktuuris juhtimistasandeid. OP 2.0-ga täiustatakse kaotatud juhtimistasandite asemele tekkinud mitteformaalset töökorraldust ja juhtimissüsteemi.

Peale LEAN-i juurutamise on jätkunud üleminek rahvaloenduse jaoks tehtud andmetöötlussüsteemile, millest valmis 2015. aasta keskel ka uus versioon (VAIS 3.0). Andmelao loomine, üleminek uuele analüüsitarvarale ja uue statistika andmebaasi juurutamine on aga takerdunud ressursinappuse, investeeringute puudumise ja tarkvaravigade taha.

STATISTIKANÕUKOGU KOOSSEISU VAHETUS

Kui riikliku statistika seaduse järjekordne redaktsioon 2010. aastal jõustus, sai Eesti pärast 70-aastast vaheaega eelviimase Euroopa Liidu riigina endale statistikanõukogu. Kuigi Eesti statistikanõukogu volitused ei ole veel võrreldavad näiteks Taani omadega – Taani statistikanõukogu kinnitab statistikaprogrammi (statistikute tööplaani) ja selle täitmise aruanded –, tehti statistika korralduses siiski pikk samm edasi. Statistikanõukogu olemasolu on olulisel määral parandanud eri huvirühmade kaasatust otsustamisse selle üle, kui palju ja millist riiklikku statistikat Eesti ühiskond vajab.

Statistikanõukogu esimene koosseis töötas aastatel 2011–2014 rahvastikuteadlase Luule Sakkeuse juhtimisel. See koosseis tõdes, et statistikaprogramm ei ole kooskõlas tarbijate vajadustega ja seetõttu vajab statistikavaldkond riigi teiste strateegiliste valdkondade hulgas eelisarendamist. Selleks soovitas nõukogu statistikaprogrammi põhimõtete kujundamisel statistikast eristada pikaajalises vaates suhteliselt muutumatut baasstatistikat, mille vajaduses on ühiskond kokku leppinud, eriti Euroopa Liidu otsekohalduvate määrustega nõustumise kaudu, ning järgmisel koosseisul keskenduda uute arendustööde prioriseerimisele. Statistikanõukogu juhtis tähelepanu ka sellele, et riikliku statistika tegijale riigieelarvest antud rahaliste vahendite ebapiisavus on risk, mis võib viidata statistika peamise kvaliteedinõude – sõltumatuse – puudumisele ja tuua riigile kaasa ebasoodsad rahvusvahelised hinnangud.

Oma nelja tegevusaasta jooksul pidas statistikanõukogu eelmine koosseis oluliseks juhtida tähelepanu sellele, et riikliku statistika tegijate põhiülesanne on tagada riigi pikaajalist arengut kirjeldavad ajas ja ruumis võrreldavad andmearvad, luua kõigi peamiste statistika andmeallikate arendamiseks, hõiveks ja kättesaadavaks tegemiseks jätkusuutlik ning rahvusvahelisi kvaliteedinõudeid tagav professionaalne meeskond, olla esirinnas riigi arenguvajadusi kirjeldavate oluliste näitajate arendamisel ja süsteemsel esitamisel, tagada ulatuslikum administratiivsete andmete kasutuselevõtt ja luua seeläbi andmebaaside ja registre ühendamisel tekkiv sünergia ning olla riigi infosüsteemide arendamisel koordineerija rollis.

Statistikanõukogu teine koosseis sai oma volitused 15. jaanuaril 2015. Nõukogu valis juhiks statistikaproffessor Tõnu Kollo, kes kuulus ka statistikanõukogu esimesse koosseisu. Statistikanõukogu 13 liikmest jätkab eelmisest koosseisust viis: Statistikaameti, Eesti Panga ja Andmekaitse Inspektsiooni esindaja ning statistikaekspert ja sotsiaalvaldkonna ekspert. Nõukogu ülejäänud seitsme eksperdi määramisel on lähtunud põhimõttest, et esindatud oleksid rahvastiku, keskkonna, majanduse ja põllumajanduse asjatundjad. Seega on tagatud teadmuse kandumine nõukogu esimeselt koosseisult teisele. Siiski on alates statistikanõukogu esimesest tööaastast kulunud suur osa statistikavaldkonda sisseelamisele. Uute teemadena on statistikanõukogu töölaual ülesanne võtta seisukoht nn nullbürokratia algatuse kohta ja genereerida ideid, kuidas statistikanõukogu häält riigi strateegilisel tasemel võimendada. Võimalusi selleks on, sest kui statistikanõukogu esimene koosseis oli pigem spetsialistikallakuga, siis teine koosseis kaasab rohkem strateegilisi juhte ja seda peale avaliku sektori ka erasektorist.

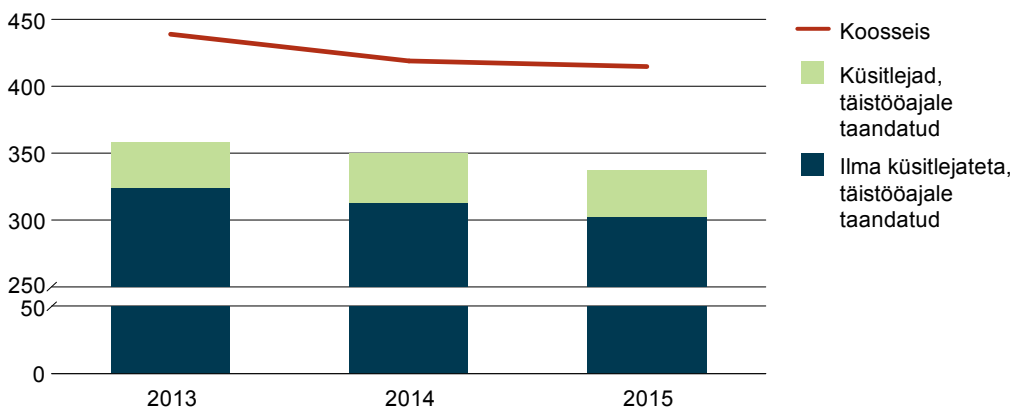
PERSONAL

Statistikaameti personalipoliitika eesmärk on tagada ameti ülesannete täitmiseks vajalike töötajate värbamine, nende edukas sisseelamine ja areng, väärtustada ja motiveerida töötajaid ning luua läbipaistev ja arusaadav palgasüsteem.

Töötajate arv

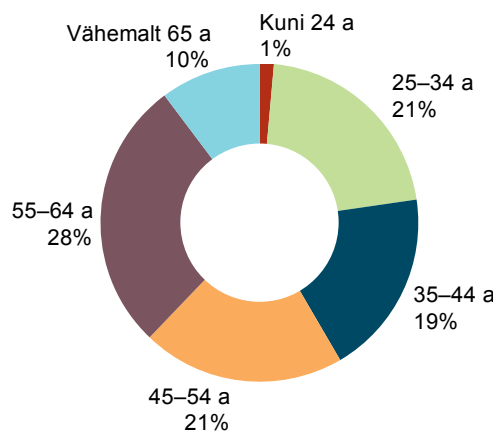
Statistikaameti töötajate arv on viimastel aastatel vähenenud. Eraldi on vaadeldud töötajate arvu koos küsitlejatega ja ilma nendeta, sest küsitlejate arv võib aastati olulisel määral erineda olenevalt statistikatööde tsükklilisusest. 2015. aasta lõpus oli Statistikaameti töötajate arv 402 (2014. aasta lõpus 413). Statistikaameti töötajate keskmine arv täistööajale taandatuna oli 2015. aastal 337 (2014. aastal – 349). Võrreldes 2013. aastaga on täistööajale taandatud keskmine töötajate arv vähenenud 6%, ilma küsitlejaid arvestamata 7%.

Statistikaameti töötajad, 2013–2015

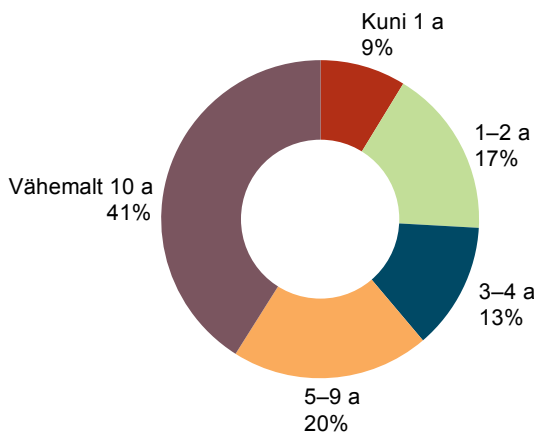

84% Statistikaameti töötajatest on naised ja 16% mehed, keskmine tööstaaž asutuses on 10 aastat ja keskmine vanus 48 aastat. 75% töötajatest on kõrgharidusega (küsitlejaid arvestamata 86%). Töötajate sooline koosseis ja kõrgharidusega töötajate osatähtsus ei ole viimastel aastatel oluliselt muutunud. 2015. aastal oli keskmine tööstaaž asutuses aasta võrra pikem ja töötajate keskmine vanus aasta võrra kõrgem kui 2014. aastal.

Statistikaameti töötajad vanuse järgi, 2015

Statistikaameti töötajad asutuses olnud staaži järgi, 2015

Koosseis

Võrreldes 2013. aastaga on Statistikaameti koosseis (teenistuskohdade arv) vähenenud ca 5,5%.

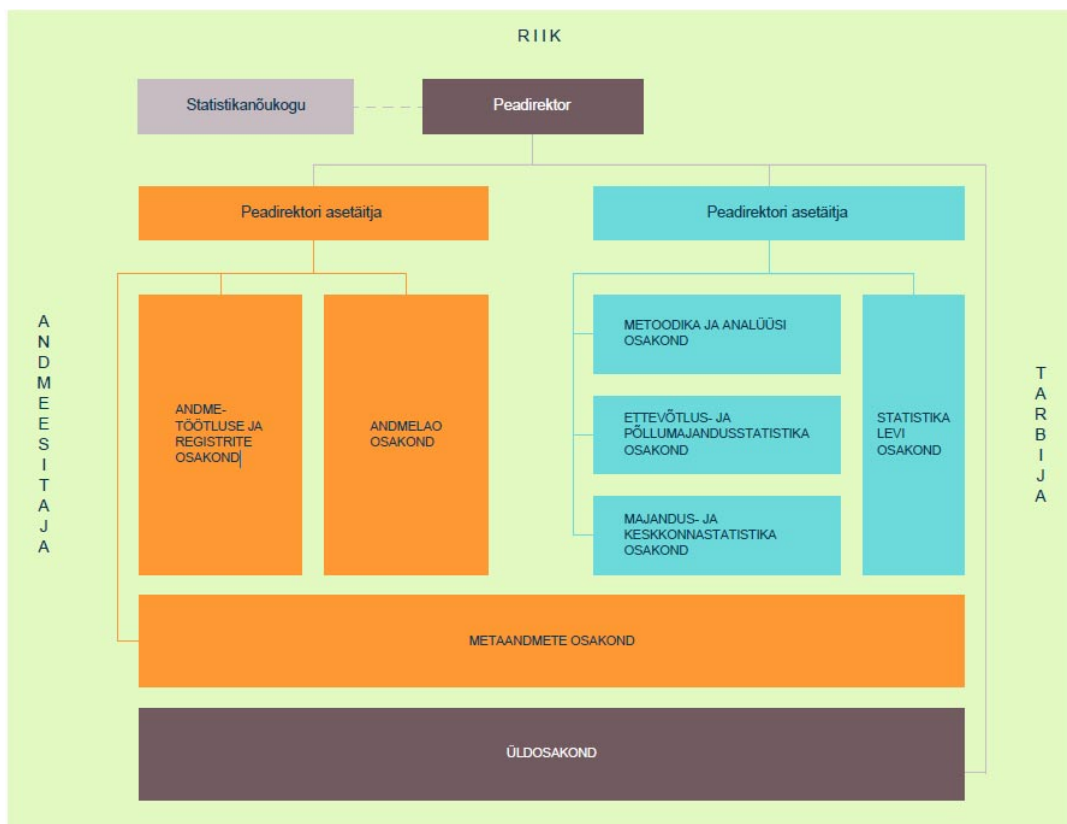
2015. aasta alguses liideti kuus osakonda kokku kolmeks. Sellega jätkus juba 2013. aastal alanud protsess, mille eesmärk on optimeerida struktuuriüksuste ja juhtide arvu.

Andmekogumise osakond (AKO) liideti andmetöötluse ja registrite osakonnaga (ARO), et tagada sujuvam ja kiirem andmete kogumine, täpsustamine, parandamine ja töötlemine alates andmete esitamisest ja lõpetades analüüsiks ettevalmistatud andmete jõudmisega lähteandmebaasi.

Rahvastiku- ja sotsiaalstatistika osakonna (RSSO) liitmine metoodika ja analüüsi osakonnaga (MAO) tagab rahvastikustatistika tegemise parema seotuse rahva ja eluruumide registripõhise loenduse (REGREL) ettevalmistuse ja elluviimisega.

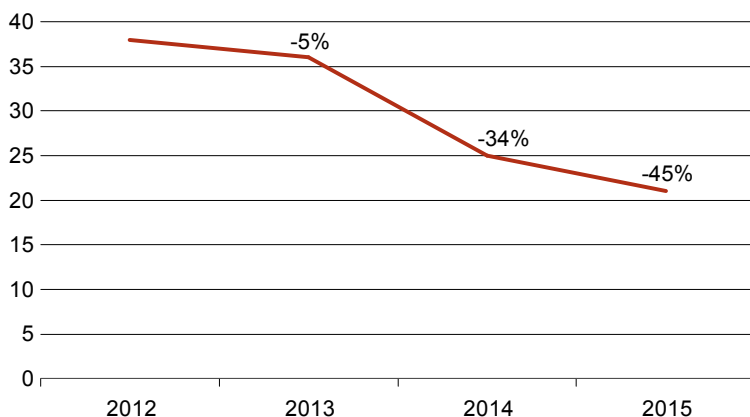
Senise arenduste osakonna (AO) liitmine üldosakonnaga (ÜO) võimaldas lõimida olulised ressurside planeerimise ja juhtimise tegevused, sh üldise kvaliteedijuhtimise, strateegilise planeerimise, arendustegevuste planeerimise, statistilise infosüsteemi arendamise, finantsjuhtimise ja personalijuhtimise. Kõik eelmainitud tegevused on vajalikud, et statistika tegemise põhiprotsess oleks sujuv ja tõhus.

Statistikaameti uues struktuuris on 8 osakonda.

Ühtlasi vähenes taas juhtide arv. Kui struktuurireformi eelmises etapis, 2013. aastal vähendati juhtide arvu 36-st 25-ni, siis viimase muudatusega kahandati seda 21-ni.

Juhi ametikohad Statistikaameti koosseisus, 2012–2015

Voolavus

Statistikaameti vabatahtlik voolavus^a oli 2015. aastal 9,8%. Võrreldes 2013. ja 2014. aastaga on voolavus vähenenud, kuid on endiselt suurem kui riigi ametiasutuste keskmine, mis 2015. aastal oli 6,6%. Vabatahtliku voolavuse määra hoidmine alla 10% on oluline organisatsiooni institutsionaalse mälu, teadmiste ja asutustevaheliste koostöösuhete hoidmiseks.

Vabatahtlik voolavus, 2013–2015

(protsenti)

Aasta	Voolavus
2013	10,4
2014	10,2
2015	9,8

Tasustamine

Statistikaameti teenistujate keskmine kuu kogupalk on viimase aasta jooksul tõusnud 4,3%. Võrreldes 2012. aastaga oli kuu kogupalk 2015. aastal 25,6% suurem. Palkade tõstmine on olnud võimalik tänu eelmistel aastatel kasvanud palgaelarvele ning tehtud struktuurireformile ja sellega kaasnenud töötajate arvu vähenemisele.

Keskmine kuu kogupalk, 2012–2015

(eurot)

Aasta	Keskmine kuu kogupalk
2012	957
2013	1 035
2014	1 153
2015	1 202

^a Vabatahtlik voolavus kajastab ainult omal soovil töölt lahkunuid.

Töötajate rahulolu ja parendustegevused

2015. aastal toimus taas Statistikaameti töötajate rahulolu-uuring, et saada ülevaade sellest, mida töötajad organisatsioonilt ootavad, milline on töötajate rahulolu tase ja kui suur töemotivatsioon ning kuidas on töötajate hinnangud aasta jooksul muutunud. Uuringuga mõõdeti ameti teenistujate rahulolu oluliste töemotivatsiooni kujundavate teguritega, nagu juhtimine, organisatsioonikultuur ja sisekliima, arenguvõimalused, info liikumine, meeskond, töökorraldus, töö sisu, töötingimused, tunnustamine ja tagasiside ning tasu ja soodustused.

76% osalemismäärast võib pidada heaks (aasta varem oli vastamisaktiivsus märksa väiksem – 59%). Küsitlejaid ja registraatoreid arvestamata oli vastamisaktiivsus peaaegu 90%. Statistikaameti töötajate üldise rahulolu tase on endiselt rahuldav, kuid tasapisi paraneb. Aasta jooksul on rahulolevate töötajate osatähtsus kasvanud 3 protsendipunkti. Kõige rahulolevamad on uued töötajad, kes on asutuses töötanud alla aasta, ja need, kellel on Statistikaameti juba pikem staaž (vähemalt 16 aastat). Kõige rahulolematud on 11–16 aastat töötanud inimesed.

Nii nagu varasematel aastatel hinnati kõige kõrgemalt vahetuid juhte, oma lähemaid kolleege (osakonda) ja pühendumust kvaliteedile. Heal tasemel olid ka hinnangud juhtkonnale, töö sisule ja töökeskkonnale. Rahuldavaks peeti organisatsioonikultuuri ja sisekliimat. Kõige kriitilisemad olid hinnangud töötajate väärtustamisele, arenguvõimalustele ja palga konkurentsivõimele. Endiselt peetakse probleemiks Statistikaameti kui tööandja mainet.

Peamised parendusvaldkonnad olid 2015. aastal tasu ja soodustused, organisatsioonikultuur ja sisekliima, tunnustamine ja tagasiside, arenguvõimalused ja töökorraldus.

Möödunud aastal tehtud olulisemad parendustegevused on järgmised:

- kogupalga (sh põhipalk, lisatasu, tulemustasu) keskmine kasv oli üle 4% (v.a küsitlejad ja registraatorid);
- alustati lähetuste eelarve täitmise pidevat jälgimist ja ajakohastamist;
- alustati osakondade tegevusi tutvustavate infotundide süsteemset korraldamist;
- juurutati uus protsessipõhine intranet ja alustati sellesse info kogumist ja selle korrastamist;
- jätkati LEAN-i põhimõtete rakendamist protsesside kulusäästlikumaks juhtimiseks ja organisatsiooniülese koostöö parandamiseks;
- täiustati osakondade referenditeenust;
- jätkati ja laiendati parimate tunnustamist, sh hakati tunnustust avaldama ka välispartneritele;
- korraldati vastlapäev, suvepäev, laste ja töötajate jõulupidu, rabamatku, näituseid teabekeskuses, fotovõistlus, raamaturinglus, aiataimede vahetus, patareide kogumise kampaania ja tähistati statistikapäeva;
- jalgrattapuur pandi katuse alla ja selle lukustussüsteem ühendati läbipääsusüsteemiga;
- elektroonilisele majajuhile tehti uus kujundus ja seal hakati Outlooki kalendri põhjal kuvama nõupidamisruumides toimuvaid koosolekuid;
- suurendati maja turvalisust;
- parklasse telliti betoonist lillekastid koos lilledega;
- garderoobide ette pandi istumiskohad ja printerinurkadesse tugitoolid;
- kööginurkades märgistati prügikastid, koostati prügisorteerimisjuhend ja hakati prügi sorteerima;
- trepikoja astmetele kleebiti kukkumisohu vähendamiseks kollased teibid;
- sõlmiti leping Statistikaameti Tallinna kontorihoone parklas teenistujate kasutamata parkimiskohtade väljaüürimiseks;
- soetati saapapuhastaja, istepallid, jalg- ja tõukeratas koos kiivrite ja pumpadega, terrassile päikesevari ning pesuruumidesse pingid ja föön.

Arendamine ja koolitus

2015. aastal kasvas Statistikaameti teenistujate tööalaste koolituste maht 44% ja seda eelkõige tänu sisekoolituste (sh osakondade infotundide) mahu suurenemisele. Sisekoolituste maht suurenes aasta jooksul 52% ja hõlmas koolituste kogumahust 40%.

Aasta keskmine koolitustundide arv ühe teenistuja kohta oli 8,9, mida oli 26% rohkem kui 2014. aastal. Suurima mahuga koolitusvaldkond oli asutuse põhitegevusega seotud koolitused (71% koolitustundide kogumahust), järgnesid IT-koolitused (7%) ja juhtimiskoolitused (3%). Aasta jooksul toimus 17 infotundi ja 3 uute töötajate infopäeva.

Hoolimata sellest, et koolituste maht suurenes aastaga pea poole võrra, kasvasid koolituskulud 2015. aastal vaid 7% ja koolituspäeva maksumus vähenes tervelt 38%. Koolituste mahu suurendamine ilma oluliste lisakuludeta oli võimalik tänu sisekoolituste kui kõige odavama koolitusvormi mahu suurele kasvule.

Sisekommunikatsioon

2015. aasta aprillis läks Statistikaamet organisatsiooni sisemise teadmuse korrastamisel ja jagamisel üle uuele intraneti versioonile, mis on üles ehitatud Statistikaameti põhiprotsessi mudeli järgi. Kõik põhitegevusega seotud infomaterjalid on nüüd intranetis liigitatud põhitegevuse etappide järgi: vajaduste täpsustamine, tootmissüsteemi disain, tootmissüsteemi teostus, andmekogumine, andmetöötlus, statistiline analüüs, statistika levitamine, arhiveerimine ja hindamine. Põhitegevusi kirjeldavad infomaterjalid omakorda jagunevad põhimõteteks, juhisteks, dokumendipõhjadeks ja dokumentideks. Peale selle on intranetis eraldi jaotus tugitegevustele, mille alla kuuluvad juhtimise, personali, sisekommunikatsiooni jm tavapärase tugitegevustega seotud infomaterjalid.

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Rahvusvahelise koostöö vallas oli 2015. aasta tähtsündmus Eurostati peadirektori Walter Radermacheri lühivisiit Tallinnasse 4.–5. augustil. Üle mitme aasta taas Eestit väisanud Eurostati juhi eelmine külastus siamaile jääb 2009. aastasse. Saabumispäeva õhtul kohtus Radermacher Statistikaameti juhtkonna esindajatega. Kohtumisel sai külaline ülevaate Eesti statistikasüsteemi olukorrast, mõningatest kitsaskohtadest ja viimase aja uuendustest. Õhtu kokkuvõtteks märkis Eurostati peadirektor tunnustavalt, et Eesti statistikasüsteem on Euroopa Liidu parimate statistikaametitega võrreldaval tasemel. Samal ajal ei ole Eesti rahastuse praeguse taseme juures suutnud täita kõiki oma kohustusi Euroopa Liidu ees, mida Radermacher peab peamiseks murekohaks.

Radermacher kohtus ka rahandusministriga. Üks ministrile edastatud olulisi sõnumeid oli, et kiirelt muutuv maailmas suureneb vajadus statistika järele ja kasvab statistikatööde maht. Siit omakorda jõuti ressurside piisavuse ja statistika kvaliteedi küsimuseni. Radermacher osutas, et kvaliteetset statistikat ei tohiks pidada kuluks, vaid see on tegemist vääriv investeering.

Pärast lõunapausi pidas Radermacher Statistikaametis avaliku loengu teemal „Euroopa Liidu statistika 2015–2020. Visioon, programm, kvaliteet“. Kuulajad said ülevaate Euroopa statistikasüsteemi moderniseerimiskavast „Visioon 2020“ ja selle oodatavast mõjust liikmesriikide statistikasüsteemidele.

Loengul märkis Radermacher, et statistikal on tänapäeva ühiskonnas järjest otsustavam roll. Tema sõnul on sõltumatu, erapooletu ja ajakohane teave muutunud Euroopas demokraatia lahutamatuks osaks ja nõudlus statistika järele üha kasvab. Teavet soovitakse väga erinevate valdkondade kohta, sh suhteliselt uute teemade kohta, nagu globaliseerumine, heaolu ja kliimamuutus. Radermacheri sõnul on hiljutine finants- ja majanduskriis tekitanud vajaduse usaldusväärse statistika järele Euroopa Liidu majanduse juhtimise nõuetekohaseks toimimiseks. Selles kontekstis on äärmiselt oluline mõista, et ainult Euroopa statistika, mille on välja andnud riikide statistikaametid ja Eurostat ehk ametlikud andmetootjad, esindab statistilise teabe kõrgeimat kvaliteeti. See statistika tugineb ühiselt kokku lepitud põhimõtetele, normidele ja meetodikale, mis eristabki seda muust internetis kättesaadavast teabest.

27.–29. septembril külastasid Statistikaametit Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo, Montenegro, Serblaste Vabariigi ja Serbia statistikud. Euroopa Komisjoni finantseeritud õppevisiidi eesmärk oli saada infot Eesti loomakasvatuse- ja piimastatistika tegemise kohta, sh nii kasutatava meetodika, andmete töötlemise, kvaliteedi kui ka levitamise kohta. Eriti huvitatud olid külalised administratiivandmete kasutamisest, Statistikaameti heast koostööst teiste ametiasutustega ja Eesti kogemustest põllumajandusstatistika harmoneerimisel Euroopa Liidu reeglitega. Osalejate hinnangul oli tegemist väga kasuliku ettevõtmisega, ka Eesti põllumajandusstatistikud said väärtusliku kogemuse.

Septembris käisid nii Eesti kui ka Soome statistikaametis veel Ukraina Riikliku Statistikaametistuse kommunikatsiooni- ja levispetsialistid. Ukrainlased on hakanud üles ehitama tänapäevast statistika levitamise süsteemi ja läbivad muutusi, mille on läbi teinud kõik tänapäevase Euroopa statistikasüsteemi osad, sh riikliku statistika tegijad. Külalistele tutvustati, kuidas Statistikaameti avaldamisprotsess on nõukogude ajast alates sammasaaval edasi liikunud ja jõudnud sinna, kus see on praegu. Visiit on osa Euroopa Liidu mestimisprojektist, mille käigus antakse nõu Euroopa Liidu praegustele ja võimalikele tulevastele kandidaatriikidele.

Novembris käisid Statistikaametis Iirimaa statistikaameti ja Iirimaa rahvaloenduse spetsialistid. Iirlastel on kavas välja töötada metaandmete juhitav statistika tegemise infosüsteem, mistõttu nad palusid Statistikaametil tutvustada oma süsteeme, samuti juurutamisega seotud kogemusi ja plaane. Külalistele anti ülevaate Statistikaameti tootmisprotsessist ja seda toetavatest infosüsteemidest. Kuna kohtumine kestis ainult ühe päeva, ei saanud tutvustus olla väga põhjalik, küll aga pandi alus edasisi kontakte toetavatele sõprusühetele. Iirimaa statistikud jäid lühivisiidi tulemustega väga rahule ja tegid ettepaneku tulevasteks kohtumisteks. Järgmine kokkusaamine võib toimuda juba 2016. aastal.

Kokkuvõtliku statistika kohaselt oli Statistikaametis 2015. aastal 241 välislähetust, kusjuures käidi enam kui 190 üritusel. Sõitude hulgas oli 9 OECD üritusel osalemist, 5 ÜRO Euroopa Majanduskomisjoniga (UNECE) seotud lähetust ja 7 Euroopa Liidu Nõukogu statistika töörühma nõupidamist.

Üks eelmise aasta olulisemaid välislähetusi viis Eestis tehtava statistika mastaapselt maailma-kaardile, kui Statistikaameti peadirektori asetäitja Tuulikki Sillajõe koos Jaanus Krooniga Eesti Pangast tutvustasid maailma statistika kongressil Eesti ainulaadset kogemust mobiilpositsioneerimisandmete kasutamisel riikliku statistika tegemisel. Rahvusvahelise statistikainstituudi (International Statistical Institute) korraldatav, järjekorras juba 60. kongress toimus sel korral Rio de Janeiros. Tavapäraselt suurejooneline konverents, kus korraga võis toimuda lausa kümme eri sessiooni, tõi kokku ligi 2000 osavõtjat 113 riigi statistikaametitest, ülikoolidest, instituutidest, aga ka ettevõtetest jm-lt.

Eesti on teadaolevalt esimene ja ainuke riik, kus mobiilpositsioneerimisandmete põhjal regulaarselt statistikat avaldatakse. Seda ei tee küll Statistikaamet, vaid Eesti Pank, kuid maailma vaates ei tundunud see nüanss oluline ja nii kutsutigi esinema eelkõige Statistikaameti esindajat. Ettekanne tehti siiski kahasse: Eesti Panga statistikaosakonna juhataja Jaanus Kroon rääkis senisest praktikast ja Tuulikki Sillajõe tulevikuväljavaadetest mobiilpositsioneerimisandmete kasutamisel riikliku statistika tegemiseks. Ettekanne võeti hästi vastu, hilisemaid kontaktisijaid ja uudistajaid on jagunud 2016. aastasegi.

Kaugemad sõidud viisid Statistikaameti töötajaid veel Sydneysse, kus toimus teenustestatistika alane Voorburgi Grupi kohtumine, ja Mexico Citysse, kus jagati kogemusi rahvusvahelisel sisendväljundtabelite konverentsil.

Euroopa piires oldi ametis Euroopa statistikasüsteemi moderniseerimiskava „Visioon 2020“ ellurakendamisega. Selleteemalisi töörühmi või töökondi oli 12 ja neis osales 9 inimest, enamik kokkusaamistest toimus Luksemburgis. Peale selle said Statistikaameti töötajad aasta jooksul oma teadmisi täiendada 18 väliskoolitusel.

STATISTIKAAMET – AASTA PARIM ROHELINE KONTOR

Statistikaamet alustas rohelise kontori projekti 2014. aasta sügisel. Eesmärk oli muuta Tatari 51 büroohoone rohelise kontori põhimõtete vääriliseks ja panna töötajaid mõtlema säästvate eluviisidele nii tööl kui ka kodus.

Algatuseks läbis Statistikaamet Säästva Eesti Instituudi (SEI Tallinn) rohelise kontori koolituse, seejärel tegi kindlaks, kuidas oma tegevust ressursitõhusamalt korraldada, koostades ka keskkonnapoliitika (<http://www.stat.ee/keskkonnapoliitika>), keskkonnategevuskava ja keskkonnateadliku töötaja meelespea.

Keskonnateadliku töötaja meelespea

Säästliku mõtteviisi eesmärk on jälgida organisatsiooni keskkonnamõju ja vähendada selle negatiivset mõju. Säästliku suhtumisega loodusvaradesse säästame nii raha kui ka keskkonda.

Kasuta seadmeid võimalikult energiatõhusalt!
Tööpäeva lõpus lülita vooluvõrgust välja kuvar ja arvuti. Puhkusele minnes ühenda akuga sülearvuti vooluvõrgust lahti.
Kasuta akendel päikesekaitseid (ribikardinad), see vähendab palava ilma korral ruumide jahutamise vajadust.
Hommikupäikse pooles tiivas sule õhtuti ribikardinad.
Pärast koosolekut lülita välja nõupidamisruumi projektor.

Kasuta paberit targalt ja säästlikult!
Enne printimist mõtle, kas dokumenti on tingimata vaja paberil, võib-olla piisab ka elektroonilisest vaatest. Prindi/kopeeri kahepoolset. Et vältida mitmekordset printimist, kasuta „Print preview“ vaadet, veendumaks dokumentide korrektsuses.
Kogu ja taaskasuta ühelt poolt puhast paberit (nt märkmepaberina).
Värvilist printimist kasuta ainult erandjuhtudel.

Kasuta kontoritarbeid mõistlikult!
Kui soovid hankida uut kontoritarvet, veendu esmalt, et sul seda juba kusagil olemas ei ole. Oluline on ennekõike ära kasutada olemasolevad töökorras kontoritarbed.

Tarbi vett säästlikult!
Nõusid pestes eelista käsitsipesule nõudepesumasinat. Ära lase veel niisama joosta.

Planeeri tööle ja koju jõudmine säästvalt!

Mõtle läbi oma töösõidud!
Tule tööle jalgsi, jalgrattaga või ühistranspordiga. Kui tuled autoga, siis kasuta selle maksimaalset mahutavust (jaga teistega). Harrasta nii koossõidusteami kui ka autode ühiskasutust. Pane paika töösõitude säästlik logistika. Võimalusel eelista rongi, bussi ja laeva lennukile. Kaalu videokonverentsi kasutamist (nt Skype) kohalesõidu asemel.
Linnasestest lühisõitude tegemiseks kasuta võimalusel SA jalgratast või tõukeratast.

Eelista uuskasutust!
Mööbli, riiete, nõude ja muu vajaliku soetamisel eelista n-ö teise ringi kaupa, nii aidad säästa keskkonda ja väldid korraliku ja kasutuskõlbliku eseme sattumist prügimäele.

Välidi ja vähenda jäätmete teket!
Välidi mittevajalike ja üle-pakendatud toodete ostmist ning kasuta majapidamis-paberit ja kontoritarbeid säästlikult.

Terres kehas terve vaim!
Tee tööpäeva jooksul piisavalt pause ja võimlemisharjutusi, et vältida töö laadist tulenevaid vaevusi. Kasuta kontorimööblit nii, et oleks mugav ja ergonoomiline.
Pane ennast proovile võistluses „Stat liigub“! (www.endomondo.com)
Kasuta osa lõunapausi majast väljas liikumiseks.

Sorteeri jäätmeid – see võimaldab materjale taaskasutada!
Toa prügikasti ja printeri juures olevasse prügikasti pane ainult paberi- ja papijäätmeid.
Kogu eraldi pakendijäätmed.
Patareid ja akud pane kantsleis asuvasse märgistatud karpi.

Ole oma keskkonnasäästliku käitumisega eeskujuks ka teistele!

Statistikaameti rohelise kontori projekt oli edukas ja 14. mail 2015 sai amet rohelise kontori sertifikaadi. Ühtlasi pälvis Statistikaamet aasta parima rohelise kontori auhinna. SEI Tallinna programijuhhi Harri Moora sõnul on keskkonna seisukohalt tegu väga harukordse näitega, eriti avalikus sektoris, sest kontorihooned tehnilised lahendused ja ka inimeste kaasamine keskkonnategevusse ei ole kõrgel tasemel mitte ainult Eesti mõistes, vaid Statistikaametit võiks heaks eeskujuks tuua kogu Euroopa tasemel.

Euroopa Rohelise Kontori

Tunnistus

Käesolevaga kinnitame, et

Statistikaamet

kontor asukohaga Tatari 51, Tallinn

on rakendanud Euroopa Rohelise Kontori süsteemi põhimõtted.

Tunnistuse väljastas Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon

Jana Kelus
Jana Kelus

Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon

Tunnistuse nr: EE 019/15

Kuupäev: 14.mai 2015

Kehtib kuni 14.mai 2018

Igapäevatoos väldib ja vähendab Statistikaamet paberikasutust ning propageerib paberivaba dokumendiringlust ja digiallkirja kasutamist. Statistikaameti büroohoones ei ole joogiveeautomaate, vaid juuakse kraanivett, ning jäätmeid kogutakse liigiti.

Statistikaametil on kaks kaugtöökontorit – Tartus ja Viljandis. Koosolekute pidamiseks oli varem tihti vaja Tallinna sõita. Videokonverentsiseadmete kasutuselevõtuga see vajadus vähenes, kuna suur osa koosolekuid peetakse nüüd videopildi vahendusel. See on vähendanud nii ajakulu kui ka transpordist tulenevat keskkonnamõju.

Statistikaameti töötajad lõövad kaasa nii tervishoiu- kui ka keskkonnamõju. Töötervishoidu silmas pidades soetati mõned istumispallid, et katsetada, kas nende kasutamine aitab leevendada pidevast istumisest tingitud vaevusi. Istumispallid osutusid niivõrd populaarseks, et neid kasutatakse nüüd ka nõupidamisruumides.

Liikumise soodustamiseks osteti ka üks jalg- ja üks tõukeratas. Kevadel oli ameti sisetelevisioonis jalgrattaga liikumist propageeriv kampaania, kus oma oskusi näitasid nii peadirektor kui ka teised töötajad.

Statistikaameti Tallinna büroos on nüüdsest võimalik ka ratastooliga muretult liikuda. Nimelt rahuldab võrdõigusvoliniku kantselei Statistikaameti taotluse kampaania „Siia saab ratastoolis“ märgistuse kasutamiseks Statistikaameti Tallinna büroos. Vastav märgistus on pandud büroo välisuksele.

2015. aastal parandati oluliselt jalgrattaga tööl käivate töötajate jalgrataste hoiustamise mugavust. Jalgrataste turvaliseks hoiustamiseks mõeldud jalgrattapuur tõsteti katuse alla ja selle lukustus-süsteem ühendati hoone läbipääsusüsteemiga.

Kevadel korraldasid töötajad majas rohevahetuse, kus aiandushuvilised said terrassil taimi vahetada.

Mais pandi üles töötajate tehtud taaskasutatud materjalidest valmistatud esemete näitus, mille eesmärk oli juhtida tähelepanu taaskasutusele.

Edukas oli ka kasutatud patareide kogumise kampaania, kus koguti kokku suur hulk muu hulgas kodudest toodud patareisid.

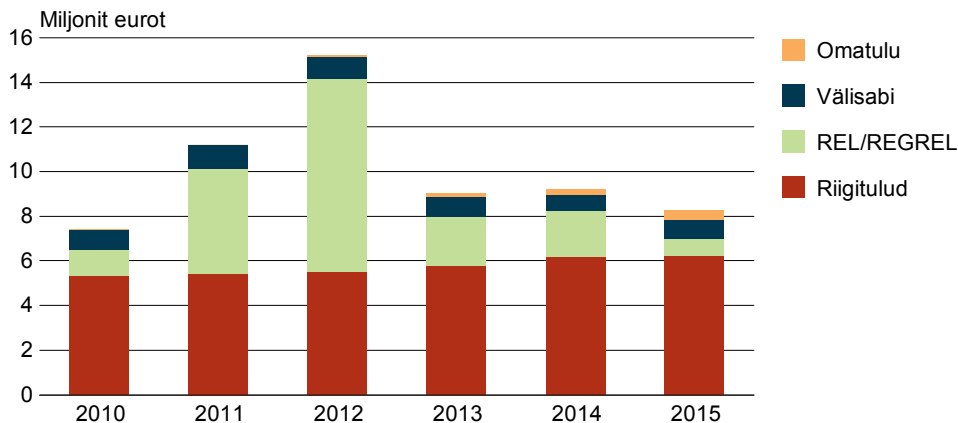
Heaks tavaks on saanud käia koos matkal. Möödunud aastal käisid töötajad Pääsküla ja Viru rabas.

Oktoobris toimus töötajate enda tehtud hoidiste näitus, kus valiti välja kolleegide parimad retseptid ning tunnustati neid. Aasta lõpus toimus teabekeskuses raamatuvahetus.

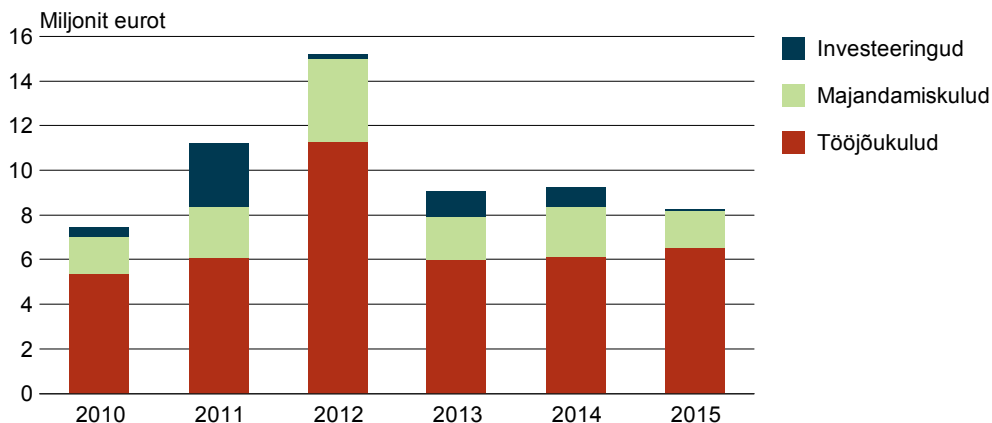
RAHASTAMINE

Statistikaameti tegevust rahastatakse riigituludest, omatulust (majandustegevuse tuludest) ja välisabi, eraldi rahastatakse riigitulust rahva ja eluruumide ning registripõhise rahva ja eluruumide loenduse (REL 2011 ja REGREL) kulusid.

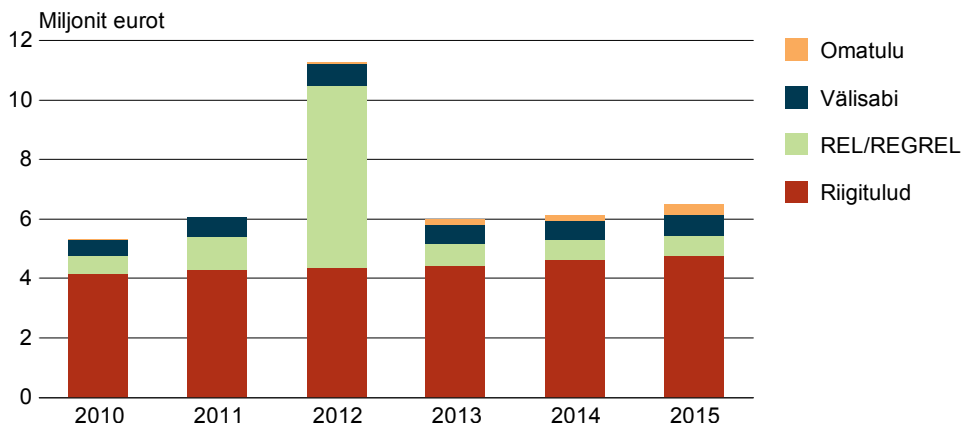
Statistikaameti kulude finantseerimine, 2010–2015

Statistikaameti tegevuskulud ja investeeringud, 2010–2015

2015. aasta tegevuskulud olid kokku 8,2 miljonit eurot, millest tööjõukulud 6,5 miljonit ja majandamiskulud 1,7 miljonit eurot. Võrreldes 2014. aastaga olid kulud 2% väiksemad, sh tööjõukulud 6% suuremad ja majandamiskulud 24% väiksemad.

Statistikaameti tööjõukulud, 2010–2015

2015. aasta tööjõukuludest 4,8 miljonit eurot ehk 78% on rahastatud riigituludest. Võrreldes 2014. aastaga olid riigituludest rahastatavad tööjõukulud ligi 4% suuremad. Kasv on toimunud juba 2013. aastast alates, põhjuseks lisaraha andmine tööjõukulude eelarvesse.

Lisaraha riigieelarvest, 2013–2015

(tuhat eurot)

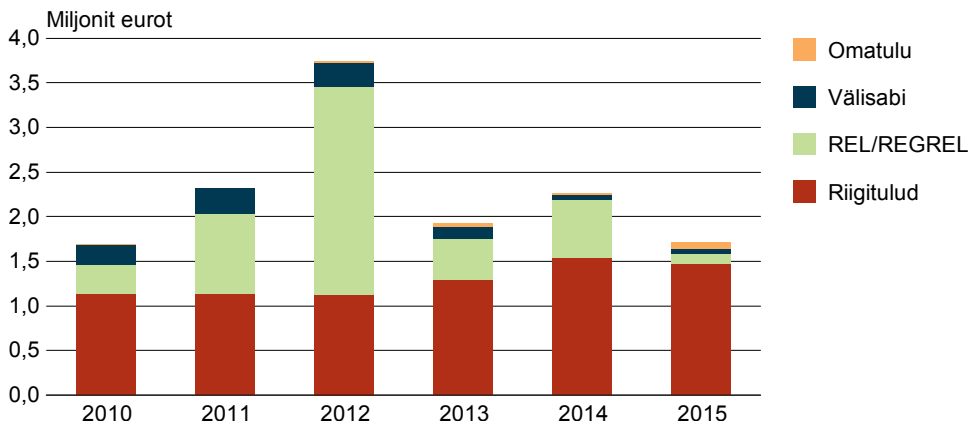
Lisaraha andmise eesmärk	2013	2014	2015
Uute statistikatööde tegemine ^a	45,8	0,0	73,8
Statistikatööde loetelus olevatele töödele kehtestatud lisanõuete osaline täitmine ^b	17,0	0,0	0,0
Palgatõus	340,0	206,4	63,2
Alampalga tõusu katmine	0,0	0,0	6,2
Kokku	402,8	206,4	143,2

^a 2013. aastal olid uued tööd „Eluaseme soetushinna indeks“, „Õhuemissioonide arvepidamine“, „Keskkonna ja põllumajanduse sidusnäitajate tootmine“; 2015. aastal olid uued „Keskkonnamaksude arvepidamine“, „Materjalivoo arvepidamine“ ja „Pensionide satelliitkonto“.

^b 2013. aastal „Teenindussektori struktuurstatistika“ ja „Teenuste hinnaindeksid“.

Statistikaamet on lisaraha saanud alates 2013. aastast riigieelarvetega ministeeriumide eelarvetesse palgakasvuks antud lisasummast ning ka 2013. aastal statistikatööde loetelust ressursipuudusel välja jäänud kolme statistikatöö tegemiseks. 2015. aastal tuli Statistikaametil palgakasvuks antud lisarahast katta ka kolme uue statistikatöö tegemise kulud. Tänu töökorralduse parendamisele ja efektiivsuse kasvule oli aga aastatel 2014–2015 keskmise palga kasv suurem kui palgaeelarve kasv.

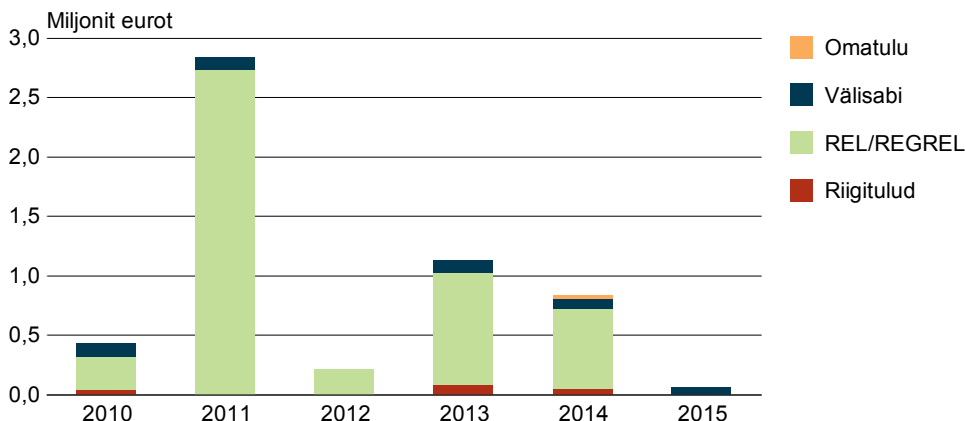
Statistikaameti majandamiskulud, 2010–2015

2015. aasta majandamiskuludest 1,5 miljonit eurot ehk 85,7% on rahastatud riigituludest. Kulud on peamiselt seotud Tallinna büroo üüri ja haldamise, lähetuste ja koolitustega. Majandamiskulude kasv alates 2013. aastast on olnud seotud uude büroohoonesse kolimisega.

REL-i ja REGREL-i kulude 2,6-kordne vähenemine on tingitud sellest, et alates 2015. aastast finantseeritakse loenduse tark- ja riistvara tarnimist ja hooldamist Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse (RMIT) eelarvest. Omatulust tehtavate kulutuste kasv on seotud tellimustööde mahu kasvuga.

Statistikaameti investeeringud, 2010–2015

Alates 2009. aastast on Statistikaametil investeeringuteks raha olnud ainult REL-i ja REGREL-i tarbeks ja nende eelarves. Erandiks oli uude büroosse kolimiseks vajalike soetuste rahastamine riigituludest 2013. aastal, mille kasutamata jäägist ehk 44 400 eurost sai amet 2014. aastal 32 000 eurot kasutada tarkvaralitsentside soetamiseks.

2015. aastal lõpetati REGREL-i arenduste rahastamine riigituludest. Edaspidi hakatakse neid rahastama Euroopa Regionaalarengu Fondi meetme „Avalike teenuste pakkumise arendamine“ jooksva taotlusvooru „Registripõhise statistika tootmiseks vajalike teenuste kaasajastamine“ rahalistest vahenditest. Jooksva taotlusvooru maht aastatel 2015–2017 on 2,8 miljonit eurot.

2015. aasta investeering on seotud väliskaubandusandmete vahetuse funktsionaalsuse arendamisega. Arendustööd on rahastatud välisabist ja omatulust. Välisabist kaeti arenduskulud ja omatulust abikõlbmatu käibemaksukulu.

2015. aastal vahendas RMIT ühekordselt ka REGREL-i ettevalmistusega seotud statistiliste registrite süsteemi ülesehitamiseks vajaliku tarkvara arenduse finantseerimist summas 247 400 eurot.

Statistikaameti tegevuskulud ja investeeringud, 2010–2015

(tuhat eurot)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kulud kokku	7 469,2	11 235,4	15 212,3	9 053,1	9 208,9	8 279,1
Tegevuskulud	7 035,9	8 395,2	14 999,4	7 920,5	8 377,4	8 210,4
tööjõukulud	5 340,0	6 083,6	11 259,2	5 990,9	6 121,2	6 498,2
majandamiskulud	1 695,9	2 311,6	3 740,2	1 929,6	2 256,2	1 712,2
IT-investeeringud	433,3	2 840,2	212,9	1 100,7	819,1	68,7
Muud investeeringud	0,0	0,0	0,0	31,9	12,4	0,0
Kulud riigituludest	5 359,2	5 414,7	5 515,3	5 788,7	6 189,2	6 242,6
tegevuskulud	5 322,1	5 414,7	5 515,3	5 705,1	6 144,8	6 242,6
tööjõukulud	4 180,8	4 279,3	4 393,2	4 420,0	4 606,5	4 775,4
majandamiskulud	1 141,3	1 135,4	1 122,1	1 285,1	1 538,3	1 467,2
IT-investeeringud	37,1	0,0	0,0	51,7	32,0	0,0
muud investeeringud	0,0	0,0	0,0	31,9	12,4	0,0
Kulud omatulust	62,7	34,1	98,4	218,7	248,5	459,1
tegevuskulud	62,7	34,1	98,4	218,7	226,9	447,7
tööjõukulud	52,3	33,7	76,5	176,2	207,6	376,5
majandamiskulud	10,4	0,4	21,9	42,5	19,3	71,2
IT-investeeringud	0,0	0,0	0,0	0,0	21,6	11,4
Kulud välisabist	863,2	1 044,1	965,5	877,4	730,9	793,9
tegevuskulud	748,0	937,9	965,5	767,6	646,2	736,6
tööjõukulud	524,8	659,5	704,8	634,7	604,0	686,9
majandamiskulud	223,2	278,4	260,7	132,9	42,2	49,7
IT-investeeringud	115,2	106,2	0,0	109,8	84,7	57,3
REL 2011 kulud	1 156,2	4 557,2	8 132,1	1 007,3	194,6	0,0
tegevuskulud	875,2	1 823,2	8 086,4	544,6	194,6	0,0
tööjõukulud	559,7	970,2	5 785,1	294,8	161,0	0,0
majandamiskulud	315,5	853,0	2 301,3	249,8	33,6	0,0
IT-investeeringud	281,0	2 734,0	45,7	462,7	0,0	0,0
REGREL-i kulud	27,9	185,3	501,0	1 161,0	1 845,7	783,5
tegevuskulud	27,9	185,3	333,8	684,5	1 164,9	783,5
tööjõukulud	22,4	140,9	299,6	465,2	542,1	659,4
majandamiskulud	5,5	44,4	34,2	219,3	622,8	124,1
IT-investeeringud	0,0	0,0	167,2	476,5	680,8	0,0

2015. AASTA VÄLJAANDED

- „Eesti maakondade rahvastik. Hinnatud ja loendatud“
- „Eesti piirkondlik areng. 2015. Regional Development in Estonia“
- „Eesti statistika aastaraamat. 2015. Statistical Yearbook of Estonia“
- Eesti Statistika Kvartalikirj. Quarterly Bulletin of Statistics Estonia
- „Eesti. Arve ja fakte 2015“
- „Estonija. Faktö i Tsifrö 2015“
- „Mini-faits sur l'Estonie 2015“
- „Minifacts about Estonia 2015“
- „Põllumajandus arvudes. 2014. Agriculture in Figures“
- „Rahvastiku areng. Population Trends“
- „Soolise võrdõiglikkuse näitajad. Indicators of Gender Equality“
- „Säästva arengu näitajad. Indicators of Sustainable Development“

Toimetanud Kairit Põder
 Kujundanud Alar Telk
 Kirjastanud Statistikaamet, Tatari 51, 10134 Tallinn

ISSN 2346-593X

Autoriõigus: Statistikaamet, 2016

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.